

Notitie beantwoording zienswijzen
en ambtelijke wijzigingen

Toekomstvisie Meierijstad 2040

Inhoud

1.	Inleiding	2
2.	De procedure.....	3
3.	Aantal zienswijzen	3
4.	Leeswijzer.....	3
5.	Reacties op zienswijzen	4
	Reactie op zienswijze 1	4
	Reactie op zienswijze 2.....	4
	Reactie op zienswijze 3.....	11
	Reactie op zienswijze 4.....	13
	Reactie op zienswijze 5.....	16
	Reactie op zienswijze 6.....	16
	Reactie op zienswijze 7.....	17
	Reactie op zienswijze 8.....	19
	Reactie op zienswijze 9.....	22
	Reactie op zienswijze 10.....	25
	Reactie op zienswijze 11.....	26
	Reactie op zienswijze 12.....	26
	Reactie op zienswijze 13.....	27
	Reactie op zienswijze 14.....	30
	Reactie op zienswijze 15.....	32
	Reactie op zienswijze 16.....	35
	Reactie op zienswijze 17.....	36
	Reactie op zienswijze 18.....	39
	Reactie op zienswijze 19.....	42
	Reactie op zienswijze 20.....	51
	Reactie op zienswijze 21.....	52
	Reactie op zienswijze 22.....	57
6.	Wijzigingen Toekomstvisie	60

1. Inleiding

De ontwerp Toekomstvisie zet een stip op de horizon en bevat strategische uitspraken op zowel het sociaal-maatschappelijk-, het economische-, het ruimtelijk- en het bestuurlijke domein. De Toekomstvisie wordt formeel ook als omgevingsvisie vastgesteld. In dit kader is ook een Omgevingseffectrapportage (hierna: OER) opgesteld (formeel: m.e.r. procedure).

Er heeft een uitgebreid participatietraject plaatsgevonden waarbij de dromen, kwaliteiten en opgaven in beeld zijn gebracht. Na het opstellen van 4 'extreme' verhaallijnen zijn er 2 scenario's vastgesteld. De omgevingseffecten van de 2 vastgestelde scenario's zijn vervolgens in beeld gebracht in het OER. Mede op basis van het OER zijn vervolgens keuzes gemaakt en hebben we input opgehaald in verschillende stakeholders sessies. Hiermee zijn we gekomen tot 1 voorkeurscenario dat vervolgens is uitgewerkt in een ontwerp Toekomstvisie inclusief panorama.

2. De procedure

De ontwerp Toekomstvisie is op 14 maart 2025 gepubliceerd in het gemeenteblad van Meierijstad. In de periode van 17 maart 2025 tot en met 28 april 2025 heeft de Toekomstvisie voor eenieder ter inzage gelegen.

Daarnaast is de Toekomstvisie via

www.meerijstad.nl/Alle_onderwerpen/Bestuur_en_organisatie/Toekomstvisie en via <https://omgevingswet.overheid.nl/home> digitaal raadpleegbaar geweest.

Gedurende de genoemde termijn van zes weken kon eenieder naar keuze schriftelijk of mondeling een zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan kenbaar maken aan de gemeenteraad van Meierijstad.

3. Aantal zienswijzen

Er zijn tegen de ontwerp Toekomstvisie Meierijstad 2040 22 schriftelijke zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen zijn allemaal ingediend binnen de geldende termijn en zijn daarmee ontvankelijk.

4. Leeswijzer

In onderdeel 5 van deze notitie zal inhoudelijk worden ingegaan per zienswijze. Omdat de zienswijzen vaak als een volledige tekst binnen zijn gekomen, hebben wij deze zelf in deelvragen opgedeeld. Zo proberen wij de zienswijzen zorgvuldig te behandelen en geen vragen over te slaan.

Indien een zienswijze leidt tot aanpassing van de Toekomstvisie zullen de wijzigingen worden aangegeven en zal voorgesteld worden de ontwerp Toekomstvisie overeenkomstig gewijzigd vast te stellen. In onderdeel 6 van deze notitie staat een overzicht van de wijzigingen die we in de ontwerp Toekomstvisie hebben doorgevoerd.

5. Reacties op zienswijzen

Reactie op zienswijze 1

Zaaknummer: 2805067

	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Water en bodem sturend	Via deze weg wil ik mijn waardering uitspreken voor het feit dat er expliciet aandacht wordt besteed aan het thema water en bodem sturend.	Wij danken jullie voor de complimenten betreffende het opgenomen thema water en bodem sturend.
002	Nadere uitwerking Toekomstvisie	Rondom de hoofdpoging mobiliteitstransitie worden ontwikkelingen genoemd die de Zuid-Willemsvaart en de Rijksweg A50 raken. Voor zover dit nog niet gebeurt, verzoek ik u bij een nadere uitwerking van genoemde thema's/ambities Rijkswaterstaat Zuid-Nederland te betrekken.	De visie is geschreven op hoofdlijnen, met een strategisch abstractieniveau. Dit betekent dat bepaalde (ruimtelijke) keuzes en afwegingen niet in de Toekomstvisie mee zijn genomen. De volgende stap is de uitwerking en doorvertaling van deze visie. Daarin gaan wij graag in op uw voorstel om met elkaar op te trekken in de nog op te stellen en uit te werken thema's die de belangen van Rijkswaterstaat raken.

Reactie op zienswijze 2

Zaaknummer: 2820041

Nr	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Proces	Wij willen u complementeren met de voorliggende omgevingsvisie. Het document is overzichtelijk en duidelijk geschreven. Daarnaast betreft het een compact document met een brede visie. De participatie met de inwoners en stakeholders binnen gemeente is uitgebreid geweest. De overlegpartijen, zoals provincie en waterschap, zijn helaas laat betrokken in het proces. Hierdoor hebben wij maar beperkt input kunnen leveren in het proces. Deze toekomstvisie sluit aan bij de belangrijkste doelstelling voor de provincie Noord-Brabant zoals beschreven in onze omgevingsvisie.	Wij danken jullie voor de complimenten over de opbouw van de visie en het traject dat uiteindelijk heeft geresulteerd in de totstandkoming van onze toekomstvisie. In verdere uitwerkingen van onze Toekomstvisie zullen wij de Provincie Noord-Brabant vroegtijdig betrekken.
002	Nadere uitwerking	In de ontwerp toekomstvisie wordt gezocht naar slimme koppelkansen, meervoudig gebruik van de ruimte en het versterken van de omgevingskwaliteit. Dit sluit goed aan bij de basisopgave van de provincie, namelijk het 'werken aan veiligheid,	De visie is geschreven op hoofdlijnen, met een bepaald abstractieniveau. Dit betekent dat bepaalde (ruimtelijke) keuzes en afwegingen inderdaad niet in de Toekomstvisie mee zijn genomen. De volgende stap is de uitwerking en doorvertaling van deze visie. Daarin

		gezondheid en omgevingskwaliteit'. Maar op welke manier uitvoering wordt gegeven is minder diep uitgewerkt. Hierdoor worden er veel ambities uitgesproken, maar wordt er minder aandacht besteed aan de daadwerkelijke knelpunten en keuzes. Ook doordat deze keuzes niet worden weergegeven op kaart, is niet inzichtelijk op welk vlak en in welke gebieden knelpunten ontstaan. Dit is een keuze geweest vanuit de gemeente voor de vorm en insteek van de toekomstvisie. Wij hopen dat deze dilemma's en bijbehorende basisprincipes een nadere duiding en uitwerking krijgen in de programma's. We denken hier graag over mee.	gaan wij graag in op uw voorstel om integraal met elkaar op te trekken in de verdere uitwerking van de Toekomstvisie.
003	Groei Veghel	De gemeente Meierijstad heeft uitdagende ambities voor woningopbouw opgenomen. De voorgestelde groei in Veghel is fors, waarbij de vraag is of deze reëel is. Vanuit cultuurhistorisch oogpunt vragen wij u om rekening te houden met het zicht op de Lambertuskerk, die als baken vanuit de diverse invalswegen beleefd wordt.	We realiseren ons dat de ambities voor woningbouw, met de grootste groei binnen Veghel uitdagend zijn. De volgende stap is de uitwerking en doorvertaling van deze visie. In de uitwerking en doorvertaling zal meer gedetailleerd kunnen worden ingegaan op de doelstellingen qua woningbouwgroei in Veghel. Dat zal dan ook worden bekeken in samenhang met andere binnenstedelijke opgaven en thema's, waaronder ook cultuurhistorie. Ruimtelijke kenmerken verliezen we daarbij uiteraard ook niet uit het oog.
004	Groei Schijndel/Sint-Oedenrode/Erp	Bij de grotere kernen zoals Schijndel, Sint-Oedenrode en Erp wordt vooral gekozen voor inbreiding. Voor Sint-Oedenrode is opgenomen dat daarnaast ook gekozen wordt voor uitbreiding. Wij zijn benieuwd naar de locatie en de afweging die hieraan ten grondslag ligt.	De overweging is dat er in Sint Oedenrode beperktere mogelijkheden zijn binnenstedelijk gelet op de kernkwaliteiten van Sint Oedenrode, zoals verwoord op pagina 24 van de Toekomstvisie: <i>"Sint-Oedenrode kenmerkt zich door een historische kern, de cultuurhistorische erfgoedwaarden en de kenmerkende groene longen. De focus ligt daardoor meer op uitbreiding."</i> De locatie is nog niet bepaald.
005	Groei kleine kernen	Bij de kleine kernen wordt onder andere voorgesteld om het straatje-erbij toe te passen. Dit zou niet de standaardoplossing moeten zijn, maar echt vanuit de lagenbenadering als logische plek moeten blijken.	Een 'straatje erbij' is een beeldspraak die iets zegt over de schaal. Dit sluit het toepassen van de lagenbandering niet uit. Uiteraard zoeken we naar een logische plek.
006	Ontwikkelingen buitengebied	Voor wat betreft het buitengebied wordt aangegeven dat nieuwe buurtschappen, maar ook een	De visie is geschreven op hoofdlijnen, met een bepaald abstractieniveau. Dit betekent dat bepaalde (ruimtelijke)

		grootschalige integrale gebiedsontwikkeling denkbaar zijn. Op grond van het provinciaal beleid is het niet zomaar mogelijk om dergelijke ontwikkelingen te realiseren. Graag worden wij bij deze ideevorming vroegtijdig betrokken.	keuzes en afwegingen niet in de Toekomstvisie mee zijn genomen. De volgende stap is de uitwerking en doorvertaling van deze visie. Daarin gaan wij uiteraard in op uw voorstel om met elkaar op te trekken in de nog op te stellen en uit te werken thema's die de belangen van de Provincie Noord-Brabant raken. We zullen daarbij o.a. de genoemde ruimtelijke principes toepassen en de ideevorming en nadere uitwerking samen met de Provincie Noord-Brabant verkennen en invulling geven.
007	Water en bodem sturend	Er wordt aangegeven dat bij de locatiekeuze voor nieuwe gebiedsontwikkelingen, technische oplossingen worden genomen in het geval water- en bodemsturend niet toegepast kan worden. Dit staat haaks op het landelijke en provinciaal beleid. Wij verzoeken u het principe van water- en bodemsturend leidend te laten zijn.	In zienswijze 8 deelvraag 003 is een concreet tekstvoorstel gedaan als aanpassing voor het thema water- en bodemsturend. Dit hebben wij overgenomen in onze Toekomstvisie.
008	Relatie met RNOB/MRE	Bij de bedrijvigheid valt op dat de focus beperkt is tot de regio Noord-Oost, terwijl voor Meierijstad ook Eindhoven en Helmond logisch zijn om mee te nemen. De samenwerking tussen bedrijven, kennisinstellingen en de overheid kan helpen bij het realiseren van een sterk ondernemersklimaat. De triple helix mag meer onderdeel zijn van deze visie.	Op verschillende plekken in de Toekomstvisie en daarmee voor verschillende aspecten van de samenleving - waaronder het ondernemersklimaat - worden samenwerkingen aangehaald. Het gaat om meervoudig samengestelde allianties binnen Meierijstad en erbuiten met overheidssamenwerkingen, zoals omliggende gemeenten (en/of regio's). Specifieke thema's zijn talent, onderwijs(vernieuwing), profilering en groeivermogen, verduurzaming, sociale saamhorigheid en bestuurlijk leiderschap.
009	Regionale werklocatie	Er wordt gesproken over een nieuwe regionale werklocatie. Is vanuit de basisprincipes van het provinciaal beleid al goed gekeken naar de locatie en zo ja zijn wij benieuwd waar deze locatie gelegen is.	Er zijn geen locaties bepaald. Een verkenning moet nog worden gestart.
010	Vrachtverkeer	Om een goed toekomstig ondernemersklimaat te creëren is het van belang om (vracht) verkeer te scheiden van de leefomgeving van buurten. Dit is ook ten behoeve van de leefbaarheid en verkeersveiligheid.	In een nadere uitwerking van concrete plannen wordt dit ordeningsprincipe zoveel en zo passend mogelijk toegepast.
011	Delta Rhine Corridor	Voor de bedrijvigheid wordt de link met de Delta Rhine Corridor-project gemist.	De Delta Rhine Corridor is benoemd op pagina 39 van de Toekomstvisie.

		Dit heeft namelijk ook impact op bepaalde kernen binnen Meierijstad.	
012	STOMP	Voor wat betreft de bereikbaarheid wordt aangegeven dat voldoende ruimte wordt geboden aan de fietser en wandelaar. Vanuit mobiliteit geldt in alle gebieden op dit moment het zogenaamde STOMP-principe. Het zou mooi zijn als deze ook gehanteerd wordt in de visie.	Op pagina 26 van de Toekomstvisie beschrijven we: " <i>Door stevig in te zetten op de mobiliteitstransitie hebben we een fijnmazig netwerk van (recreatieve) fiets- en wandelroutes gemaakt. Ook zijn er goede Openbaar Vervoersvoorzieningen en zijn de kleinere kernen goed bereikbaar met gedeelde mobiliteitsvoorzieningen</i> ". Dit is volledig in lijn met het zogeheten STOMP principe.
013	BRT	In het kader van bereikbaarheid wordt de BRT naar Eindhoven genoemd, maar hoe wordt deze lijn in relatie met de grotere omliggende gemeenten als Oss, Uden en Den Bosch gezien?	Regionaal is Meierijstad goed betrokken bij overleggen over hoogwaardige openbaar vervoer verbindingen en scenario's hiervoor voor de toekomst. Regionaal zou de lijn Eindhoven - Veghel doorgetrokken kunnen worden richting Uden, Ravenstein en/ of naar Oss/ Schaijk, maar hierop kunnen we in onze Toekomstvisie niet met deze concreetie ingaan.
014	RES NOB	In de visie wordt gesproken over de RES als opgave die gerealiseerd moet worden. Voor Meierijstad zijn specifiek afspraken gemaakt in de RES NOB. Deze is specifiekere dan de RES. Positief is te lezen dat de opwerk doelstelling wordt behaald en daarnaast 30 % energiebesparing wordt gerealiseerd. Voor de diverse energiebronnen wordt ook benoemd welke juist niet mogelijk zijn. Aangezien dit een visie betreft met de ambities, zou het advies zijn om aan te geven welke bronnen juist mogelijk zijn. Maar ook bijvoorbeeld welke bronnen met gemeenten onderling gedeeld gaan worden. Overigens wordt in het lijstje restwarmte gemist.	Met vermelding van RES wordt bedoeld de RES-regio waar Meierijstad onderdeel van is. In paragraaf 4.7 zijn mogelijke bronnen benoemd.
015	Energieopslag	In de visie wordt in de afbeeldingen de mogelijkheid van energieopslag genoemd, maar in de visie zelf is hierover verder niets meer opgenomen.	Energieopslag wordt gezien als onderdeel van energie-uitwisseling en de energie infrastructuur, zoals beschreven op pagina's 39 en 40.
016	Zonnevelden	Gesproken wordt om de energietransitie uit te voeren met een zo laag mogelijke ruimtevraag, maar vervolgens wordt toch ingezet op zonnevelden. Dit lijkt haaks op elkaar te staan. Bovendien worden alternatieven zoals zonnepanelen op	De focus op energiebesparing komt op pagina 40 aan bod. Er wordt ingezet op een energiemix, waarbij zonnevelden ook onderdeel hiervan zijn om de doelen te behalen. In de toepassing is multifunctioneel ruimtegebruik voorrang

		gevels, maar ook de focus op energiebesparing niet meegenomen.	te geven vanuit zorgvuldig ruimtegebruik.
017	Warmte-transitie	Per 1 januari 2026 treedt naar alle waarschijnlijkheid de nieuwe Wet collectieve warmte (Wcw) in werking. Voor gemeenten is de wet een belangrijke stap in de uitvoering van de energietransitie. Gemeenten bepalen waar en wanneer een warmtenet wordt aangelegd en kiezen welke warmteleverancier dit mag doen. De wetgeving op nationaal niveau wordt verder ook uitgebreid met de Wet Gemeentelijke Instrumenten Warmtetransitie (Wgiw). De Wgiw treedt gefaseerd in werking en brengt gemeenten de mogelijkheid om gebieden aan te wijzen waar het gasnet verdwijnt. De Wgiw wordt nader uitgewerkt in het onderliggend besluit, het Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Bgiw) (het streven is de Wgiw en het Bgiw per 1 januari 2026 inwerking te laten treden). De gemeente heeft eerder hiervoor een transitievisie Warmte opgesteld, maar hierover is niets opgenomen in deze visie.	De Toekomstvisie gaat in op een breed scala aan onderwerpen voor een looptijd tot 2040. Om die reden is het een strategische visie die op hoofdlijnen blijft. Het detailniveau blijft daarom abstract van aard en krijgt in tactisch beleid een veel meer gedetailleerde uitwerking. De warmtetransitie maakt onderdeel uit van energie-uitwisseling, zoals beschreven op pagina 40 en geïllustreerd met de afbeelding van een warmtenet. Ingaan op wet- en regelgeving is een te klein detailniveau en in de tijd teveel aan verandering onderhevig, of in zijn geheel onzeker.
018	Natuur-gebieden	In de visie zijn de natuurgebieden onderbelicht. De natte natuurepaleis, de ecologische verbindingzones en het Natuur Netwerk Brabant zijn niet benoemd in de visie. Welke opgaven liggen er nog in deze gebieden?	In de Toekomstvisie Meierijstad 2040 is bewust zo min mogelijk beleidsjargon gebruikt als natte natuurepaleis, ecologische verbindingzones en Natuur Netwerk Brabant. Wel wordt in de visie o.a. het belang van het verbinden van de verschillende natuurgebieden beschreven op p. 43 en 44. In verdere uitwerkingen van de Toekomstvisie zullen meer inzichten verkregen worden over de gebiedsonderscheidende kenmerken en -opgaven.
019	Bossen-strategie en groenblauwe dooradering	Onduidelijk is ook hoe wordt omgegaan met de bossenstrategie en groenblauwe dooradering.	De visie is geschreven op hoofdlijnen, met een strategisch abstractieniveau. Dit betekent dat bepaalde (ruimtelijke) keuzes en afwegingen niet in de Toekomstvisie mee zijn genomen. En dat beleid op een meer tactisch abstractieniveau niet is opgenomen in deze visie. Bestaand tactisch beleid dat reeds is vastgesteld zal van kracht blijven en indien wenselijk in de doorwerking/ uitwerking van de Toekomstvisie geactualiseerd worden. Dat geldt ook voor meer

			gebiedsspecifieke opgaven zoals de groenblauwe structuren, natuurontwikkeling op gebiedsniveau en de bossenstrategie.
020		De landschappelijke kwaliteiten worden benoemd als een van de kernkwaliteiten van de gemeente Meierijstad. Deze hebben echter een relatie met de cultuurhistorische waarden. Vaak hebben deze cultuurhistorische landschappen hoge belevingswaarden en dragen zij op hun manier bij aan het welzijn van de bewoners. Ze vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis en vorming van het landschap van Meierijstad en dragen op hun manier bij aan de identiteit van de gemeente. Identiteit en dus ook cultuurhistorie maakt deel uit van het DNA van Meierijstad. Wij verzoeken dan ook om hieraan aandacht te besteden en tenminste de op de provinciale CHW-kaart aangeduide cultuurhistorische gebieden op te nemen in de toekomstvisie.	De visie is geschreven op hoofdlijnen, met een strategisch abstractieniveau. Bepaalde (ruimtelijke) kenmerken, waaronder ook de historische landschappen of erfgoedlandschappen zijn een concretere aanduiding dan het abstractieniveau van deze Toekomstvisie. Uiteraard ziet de gemeente toe op het behoud van deze cultuurhistorische waarden. De volgende stap is de uitwerking en doorvertaling van deze visie. De cultuurhistorische waarden zullen integraal worden meegenomen in verdere meer gebiedsgerichte uitwerkingen.
021	Concretisering agrarische gebieden	Het buitengebied wordt onderscheiden door drie zoneringen. Onduidelijk is in de visie hoe de gemeente tot deze indeling is gekomen en welke keuzes hierbij horen en hoe concreet geprobeerd wordt het streefbeeld te bereiken. In de visie ontbreekt het onderscheid in type agrarische bedrijven en welke type bedrijven waar en op welke wijze wenselijk zijn en dus ook welke doorontwikkeling.	De indeling van drie zones is een vertaling van randzones zoals ze reeds bestaan, waarbij twee hoofdfuncties aan ruimtegebruik naast elkaar bestaan. Deze zoneringen geven gebieden aan waar functiescheidingen minder hard of rigoureus zijn (te voorzien). Verder is de visie geschreven op hoofdlijnen, met een strategisch abstractieniveau. Dit betekent dat bepaalde (ruimtelijke) keuzes en afwegingen niet in de toekomstvisie mee zijn genomen. De volgende stap is de uitwerking en doorvertaling van deze visie.
022	Landbouw/ klimaatadaptatie en biodiversiteit	In de visie is veel aandacht voor landbouw, klimaatadaptatie en groen. Verdere concretisering hiervan ontbreekt nog in de visie. Gesproken wordt over nieuwe vormen van hoogtechnologische landbouw. Maar wat dit betekent voor verduurzaming, water of bodem, zouden wij graag uitgewerkt zien. Evenals dat het water- en bodemsysteem gekoppeld wordt aan het type landbouw.	De Toekomstvisie gaat in op een breed scala aan onderwerpen voor een looptijd tot 2040. Om die reden is het een strategische visie die op hoofdlijnen blijft. Het detailniveau blijft daarom abstract van aard en krijgt in tactisch beleid een veel meer gedetailleerde uitwerking.

023	Grondwater- beschermings- gebieden	In Meierijstad liggen grondwaterbeschermingsgebieden. De bescherming hiervan is essentieel voor een robuuste drinkwatervoorziening. Hierover is niets opgenomen in de visie.	De visie is geschreven op hoofdlijnen, met een strategisch abstractieniveau. Dit betekent dat bepaalde (ruimtelijke) keuzes, gebiedskenmerken en afwegingen niet in de Toekomstvisie mee zijn genomen. De volgende stap is de uitwerking en doorvertaling van deze visie. Uiteraard worden dit soort gebiedskenmerken meegenomen daarin.
024	Aardkundig waardevolle gebieden	Binnen het grondgebied van Meierijstad zijn diverse aardkundig waardevolle gebieden aangewezen (Dommeldal en de peelrandbreuk). In de visie is niet opgenomen hoe met deze gebieden wordt omgegaan en hoe deze beschermd worden.	De visie is geschreven op hoofdlijnen, met een strategisch abstractieniveau. Bepaalde (ruimtelijke) kenmerken, waaronder ook de aardkundig waardevolle gebieden zijn een concretere aanduiding dan het abstractieniveau van deze Toekomstvisie. Uiteraard ziet de gemeente toe op het behoud van deze waarden. De volgende stap is de uitwerking en doorvertaling van deze visie. De aardkundige waarden zullen integraal worden meegenomen in verdere meer gebiedsgerichte uitwerkingen.
025	Nadere uitwerking	De toekomstvisie van Meierijstad is grotendeels op hoofdlijnen geformuleerd maar vormt wel een goede basis voor nadere invulling via programma's. In de ontwerp toekomstvisie wordt het opstellen van programma's nog niet nader ingevuld. Wij verwachten dat daar de dilemma's duidelijker naar voren komen. We zien in uw visie een stevige basis voor de toekomstige ontwikkeling van de gemeente Meierijstad. De primaire verantwoordelijkheid voor het maken van keuzes over de inrichting van de fysieke leefomgeving ligt bij uw gemeente. De provincie biedt de gemeente volop ruimte om hierin hun verantwoordelijkheid te nemen maar wij denken hier ook graag verder in mee. Wij zien een meerwaarde in het integraal met elkaar optrekken om de toekomstvisie van Meierijstad te vertalen in actuele realiseerbare programma's en plannen. Wij gaan graag met de gemeente in overleg over de uitwerking van de visie in samenhang met de provinciale	Fijn dat de stevige basis voor de toekomstige ontwikkeling van de gemeente Meierijstad in de Toekomstvisie wordt gezien. Wij zijn ons als gemeente bewust van het feit dat de verantwoordelijkheid voor een verdere uitwerking en concretisering bij de gemeente ligt. Daarin gaan wij graag in op uw voorstel om integraal met elkaar op te trekken in de nadere uitwerking van de Toekomstvisie. Zodat ook hier de ambities en het beleid van provincie en andere overheidsinstanties en stakeholders landen.

		ambities en met de ambities van andere stakeholders.	
--	--	--	--

Reactie op zienswijze 3

Zaaknummer: 2821024

Nr	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Vertrekpunt onderbouwen met feiten en cijfers	Vertrekpunt / urgentie: cijfers rondom het ondernemingsklimaat, het consumentenvertrouwen, het aantal jongeren dat een beroep doet op jeugdzorg, de gezondheid van inwoners, de doorlooptijd van vergunningen, armoede, thuiswonende kinderen die wachten op een woning, ... kleuren allemaal "rood" of in elk geval een stuk negatiever dan jaren geleden. Er is echt iets aan de hand. Ook de in de Toekomstvisie genoemde kernkwaliteiten staan onder druk en het is maar de vraag of dit nog kernkwaliteiten van Meierijstad zijn of blijven. Er is veel aan de hand en er zijn goede redenen om op basis van een Toekomstvisie te werken aan de problemen en uitdagingen waar we in Meierijstad voor staan. Wat ons betreft is het noodzakelijk dat het vertrekpunt met feiten en cijfers wordt onderbouwd, zodat we zien welke indicatoren zich positief en negatief ontwikkelen, waar we moeten ingrijpen en welke acties we vervolgens moeten ondernemen om essentiële indicatoren te verbeteren.	Het beoordelingskader (indicatoren) van de Foto van de Leefomgeving en het OER zijn bij aanvang van het traject opgenomen in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Deze is door het college vastgesteld en heeft ter inzage gelegen. Werkgelegenheid, werklocaties, maatschappelijke deelname, en woningaanbod en -behoefte zijn alle indicatoren die onderdeel zijn geweest van het onderzoek. Net zoals indicatoren die van invloed zijn op de gezondheid, zoals beweegvriendelijke leefomgeving, luchtkwaliteit. Het is niet correct dat al deze indicatoren 'rood' kleuren, maar er zijn wel de nodige aandachtspunten en risico's. Op pagina 16 van het OER is het overzicht te zien voor de autonome situatie. Door middel van monitoring (zie hoofdstuk 5 Toekomstvisie) houden we de ontwikkelingen in de gaten. Hierbij kan ook worden gedacht aan indicatoren die geen onderdeel zijn van een OER, zoals doorlooptijden van vergunning, maar wel belangrijk zijn voor stakeholders.
002	Doelen en ambities kwantitatief beschrijven	Doelen en ambities: als inzichtelijk is waar we moeten ingrijpen, bijsturen of uitbouwen, kunnen we de doelen en ambities 'smart' formuleren. De keuze om dit aan de hand van de SDG's te doen, onderschrijven we van harte. De basis ligt bij SDG 17: samenwerking / partnership. Het collectief belang is groter dan het individueel belang. Dat moeten we ook terugzien in doorzettingsmacht en doorlooptijd van projecten en procedures. Leg daarbij verbanden tussen de verschillende SDG's en formuleer kwantitatieve doelen en ambities.	In de Toekomstvisie zijn in hoofdstuk 4 de doelen verder uitgewerkt. Er is bijvoorbeeld nu al opgenomen dat de economie in 2040 fossielvrij is (p.39) dat <i>"In 2040 kun je door innovatieve vormen van (openbaar) vervoer altijd binnen een kwartier vanuit Veghel naar Den Bosch of Eindhoven reizen"</i> (p. 38) en <i>"Waar in 2025 het aantal jongeren in Meierijstad met jeugdhulp nog 1 op de 8 was, is dat in 2040 nog maar 1 op 14"</i> (p.31). Voor sommige andere doelen is dit nu nog niet mogelijk, en is dit onderdeel van vervolgbeleid.

003	Prioritering / keuzes	Prioritering: als de doelen en ambities zijn vastgesteld, zullen we deze ook moeten prioriteren. We kunnen niet alles tegelijkertijd oppakken en er zijn zaken die urgenter zijn dan anderen.	Wij zijn ons als gemeente bewust van het feit dat de verantwoordelijkheid voor een verdere uitwerking, prioritering en concretisering bij de gemeente ligt. Dat wordt opgepakt in de verder uitwerking van de Toekomstvisie en daarbij wordt u uiteraard betrokken.
004	Succes- factoren benoemen	Succesfactoren en leefregels: benoem succesfactoren en leefregels die nodig zijn om tot uitvoering en realisatie te komen en maak deze expliciet onderdeel van besluitvorming	We schrijven in de Toekomstvisie op pagina 49: <i>"Sinds de geboorte van Meierijstad doen we alles samen, met inwoners en in de regio. Met deze Toekomstvisie pakken we daarop door"</i> . Dat geldt ook voor de uitvoering en de realisatie. Waar mogelijk implementeren we de Toekomstvisie via de bestaande organisatiestructuur. Ook noemen we de beschikbaarheid van menskracht en middelen. Wij zijn niet van plan de succesfactoren en leefregels expliciet onderdeel te maken van de besluitvorming.
005	Realiseren toekomst- visie	Hoe en in samenwerking met welke partijen gaan we de plannen uit de Toekomstvisie realiseren? In hoofdstuk 5 van de Toekomstvisie staat een paragraaf over de rolbepaling van de gemeente. Hier wordt ook aangegeven dat realisatie van de Toekomstvisie in samenwerking met inwoners, bedrijven en organisaties moet. Vanuit het georganiseerde bedrijfsleven willen we hier graag een rol in spelen. Niet alleen bestuurlijk middels de huidige Duo-aanpak, maar ook in de uitvoering. Met onze achterban van 900 werkgevers en 30.000 werknemers denken we hier een belangrijke rol in te kunnen spelen	Graag maken we gebruik van jullie aanbod. Natuurlijk willen we ook andere stakeholders en inwoners hierbij betrekken. Het is nadrukkelijk onze bedoeling om maximaal gebruik te maken van de bestaande structuren, zoals de DUO-structuur.
006	Middelen	Het daadwerkelijk realiseren van de Toekomstvisie vereist ambitie. Deze ambitie kan niet gerealiseerd worden zonder extra menskracht en financiële middelen of bestaande menskracht en middelen moeten anders ingezet worden. Dat moet dan ook onderdeel zijn van de vaststelling van de Toekomstvisie.	Menskracht en middelen i.v.m. de realisatie zijn wat ons betreft volgend op de vaststelling van de visie. Daarbij zullen eerst middelen beschikbaar moeten worden gesteld door de gemeenteraad. Dit kan voor 2026 e.v. via de meerjarenbegroting.
007	Langjarig toetsings-kader	Accepteer de Toekomstvisie als langjarig toetsingskader voor (nieuwe) initiatieven en activiteiten en laat de gemeenteraad vaststellen dat de Toekomstvisie ook uitgangspunt is	De suggestie om de Toekomstvisie als langjarig toetsingskader te hanteren onderstrepen wij. De stip op de horizon (2040) maakt immers dat de Toekomstvisie over de collegeperiodes heen 'werkt'. In het raadsvoorstel zullen

		voor het Collegewerkprogramma 2026 e.v.	we hier nader op ingaan. En uiteraard zullen we dit t.z.t. delen met de nieuwe coalitie.
008	Monitoring	Cijfermatig onderbouwde monitoring: Als we de urgentie onderbouwd hebben met cijfers en meetbare doelen hebben gesteld, kunnen we deze ook cijfermatig monitoren en met een dashboard laten zien of de in gang gezette acties en activiteiten ook daadwerkelijk bijdragen aan de beoogde resultaten.	In hoofdstuk 5 is opgenomen wat en hoe we willen monitoren. Waar mogelijk doen we dat met een cijfermatige onderbouwing. Zie voor verdere uitleg over nul-situatie en monitoring ook de antwoorden op 001 en 002 van deze zienswijze.
009	Voorbeelden	Zoek voorbeelden van organisaties die planmatig werken aan de doelen van de toekomst, zoals Brainport Development.	Bedankt voor de het meedenken. We zoeken naar voorbeelden die kunnen passen en we houden ons aanbevolen voor suggesties.

Reactie op zienswijze 4

Zaaknummer: 2822108

Nr	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Prioritering / Keuzes	Bij nadere bestudering van de visie is voor ons niet geheel duidelijk hoe het voorkeursscenario in elkaar steekt voor wat betreft de samenhang tussen de thema's. Hierbij hebben we de zorg dat niet alle thema's passen op een specifieke locatie; het voorkeursscenario is daarmee wellicht te optimistisch en/of soms strijdig. De gemeente moet dus keuzes maken bij toekomstige ontwikkelingen, en dit is ook logisch.	De 'thema's' in hoofdstuk 4 zijn in samenhang beschouwd (ook in het participatietraject en het OER), en zoveel mogelijk in samenhang beschreven. In hoofdstuk 4 zijn bewuste eest de integrale hoofdkeuzen beschreven op pagina's 20-22 welke thema overstijgend zijn. De 'thema's' zijn inderdaad nog niet aan specifieke locaties gekoppeld. Wij zijn ons als gemeente bewust van het feit dat de verantwoordelijkheid voor een verdere uitwerking en concretisering bij de gemeente ligt.
002	Ambitie op natuur en landschap	We zien dat in hoofdstuk 3 de ambitie voor natuur, landschap en biodiversiteit gerelateerd aan de andere ambities relatief mager/zwak is verwoord. We maken ons zorgen voor de risico's voor natuur en landschap bij de uitvoering van deze toekomstvisie, o.a. door te maken keuzes en strijdige ambities i.c.m. een relatief niet ambitieuze ambitie voor natuur. Deze risico's en zorgen worden bevestigd door het omgevingseffectrapport (OER). We willen concreet vragen of het mogelijk is om een meer ambitieuze	In de ambitie in hoofdstuk 3 is nu opgenomen: "We koesteren de landschappelijke kwaliteiten. De biodiversiteit is in 2040 niet verder afgenomen, en op onderdelen verbeterd" In hoofdstuk 4 is dit wel verder geconcretiseerd en is opgenomen dat we in 2040 25% meer groenblauwe structuren hebben. En dat natuurgebieden beter met elkaar verbonden zijn. Wij kunnen ons voorstellen dat alleen de ambitie in hoofdstuk 3 als relatief mager gelezen kan worden, maar in samenhang met de tekst van hoofdstuk 4 / de concretisering

		ambitie te formuleren die beter aansluit op de realiteit en opgaven die spelen rondom natuur en landschap. Daarnaast vragen we om een beter vangnet voor de in de OER omschreven risico's voor natuur en landschap.	van de doelen is er sprake van een serieuze ambitie.
003	Samenhang	Het zou wellicht ook helpen als de samenhang tussen de thema's van het voorkeursscenario van de visie specifiek wordt; dit kan in onze ogen uiteindelijk leiden tot minder risico's voor natuur, biodiversiteit en landschappelijke waarden.	Wij zijn ons als gemeente bewust van het feit dat de verantwoordelijkheid voor een verdere uitwerking en concretisering bij de gemeente ligt. Tijdens het opstellen van de toekomstvisie is weldegelijk alles in samenhang en integraal beschouwd en daarbij is geen onderscheid gemaakt in weging per ambitie. We hebben uiteindelijk voor de leesbaarheid en compactheid gekozen voor een indeling naar 11 hoofdambities.
004	Open ruimten en groene buffers	De essentiële open ruimten tussen de kernen en groene buffers worden niet genoemd in de visie en dit is een gemis. Deze buffers werden nadrukkelijk beschermd in eerdere Provinciale Nota Structuurvisie Plus uit 2004.	Op pagina 44 benoemen we dat we de groene buffers tussen de kernen als onderdeel van het kenmerkende Meierijstadse landschap in stand houden.
005	Groene parels	Bij de Groene Parels wordt de Eerdse Bergen niet genoemd.	De bij de groene parels beschreven lijst is geen uitputtende lijst. Daardoor kan het voorkomen dat een groene parel of natuurgebied niet wordt genoemd. Desalniettemin voegen we Eerdse Bergen toe aan de opsomming. Dit leidt dus tot aanpassing van de Toekomstvisie.
006	Ambitie natuur en landschap	De gemeente heeft 11 hoofdopgaven en ambities opgesteld, waarbij natuur en landschap in mijn beeld het zwakst en minst ambitieus is (rood omcirkeld). De We 'koesteren' landschappelijke waarden (wat is dat?) en biodiversiteit is niet afgenomen en op onderdelen verbeterd. Geen concrete ambities of doelen t.a.v. natuurontwikkeling, ecologische verbindingzones (robuuste verbindingen) of biodiversiteitsherstel (slechts 'op onderdelen').	Zie beantwoording bij deelvraag 002.
007	Ambitie natuur en landschap	De zorg is echter dat het voorkeursscenario te rooskleurig en gestapeld is, in de praktijk niet haalbaar is voor alle onderdelen. Het risico is dat het beeld voor natuur en	Zie beantwoording bij deelvraag 003.

		landschap 2040 (groen omcirkeld) dan niet wordt bereikt omdat hier de zwakste geformuleerde ambitie achter zit. De beschreven risico's in het omgevingseffectrapport (OER) bevestigen deze zorg, zie de afbeeldingen verderop in dit document. Er is een zorg dat als we alle 11 beelden 2040 uit het voorkeursscenario toekomstvisie projecteren op een ontwikkellocatie dit in de praktijk niet past. Daardoor ontstaat er strijdigheid in beleid / ruimte / belangen etc. Vervolgens moet de gemeente keuzes maken. Het gevaar is dat de zwakste van de 11 ambities als eerste afvallen. Dit is een risico voor natuur en landschap omdat deze relatief zwak geformuleerd is. Ook hier bevestigt de OER (plaatjes uit 1e mail) deze zorg.	
008	Ambitie natuur en landschap	010 Het omgevingseffectrapport ziet zeker ook kansen voor natuur en landschap maar hier is dan nog (veel en krachtig) aanvullend beleid voor nodig. Het startpunt is een goede ambitie en een toekomstvisie met zo min mogelijk strijdigheden, en hier moet naar mijn mening voor natuur en landschap nog een slag in gemaakt worden.	Wij onderschrijven dat er nog krachtig beleid nodig is om de kansen te verzilveren en de ambities waar te maken op het gebied van landschap en natuur. Hier zullen we in de nadere uitwerking van de Toekomstvisie mee aan de slag gaan en onze stakeholders zoals IVN bij blijven betrekken.

Reactie op zienswijze 5

Zaaknummer: 2824480

Nr	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Open ruimten en groene buffers	Verzoek voor nadrukkelijk opnemen van groene buffers tussen de woonkernen van Meierijstad en specifiek tussen de woonkern Eerde met Veghel en Schijndel. Deze groene buffers zijn in het verleden al bepaald en hierop zijn de laatste 20 jaar veel plannen ontwikkeld en geven veel houvast voor het voortbestaan en ontwikkelplannen van de woonkernen. Landschappelijk raamwerk met de A50 is een duidelijke scheidslijn ontstaan tussen stedelijk en landelijk gebied: de weg is een harde grens tussen de stedelijke en landelijke regio: - Bovenstaande harde scheidslijn voor Eerde respecteren en opnemen in de toekomstvisie? Waar mogelijk harde scheidslijnen opnemen zoals hierboven voor Eerde al is opgenomen?	Zie beantwoording bij zienswijze 4, deelvraag 004 en 005.

Reactie op zienswijze 6

Zaaknummer: 2825879

Nr	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Kunst in de openbare ruimte	We stellen voor om in de Toekomstvisie 2040 een actieplan op te nemen waarin kunst in de openbare ruimte als essentieel onderdeel wordt beschouwd van de stadsontwikkeling en de inrichting van dorpskernen. Het investeren in kunst draagt niet alleen bij aan het visuele en culturele landschap van de gemeente, maar het is ook een motor voor toerisme, sociale cohesie en lokale trots. In het kader van de Toekomstvisie 2040 willen wij een voorstel doen voor de financiering van kunst in de openbare ruimte. De jaarlijkse subsidie stelt KSM in staat professionele kunstenaars te begeleiden, door de gemeente gevraagde adviezen te leveren en bij te dragen aan grote infrastructurele	Wij (h)erkennen het belang van kunst in de buitenruimte. Daarom hebben we dit ook een plek gegeven in de nota kunst en cultuur van 2023. In paragraaf 4.1. is bij het onderdeel culturele identiteit expliciet genoemd: <i>“Openbare ruimtes zijn levendig en inspirerend dankzij kunstwerken en optredens.”</i> Uw voorstel om in de visie een actieplan op te nemen kunnen wij niet overnemen. Een actieplan past namelijk niet bij een visie op hoofdlijnen. Ten aanzien van de vraag om middelen wordt verwezen naar het antwoord op zienswijze 3, deelvraag 006.

		werken. Daarnaast stellen we voor om de realisatie van kunst op een structurele en duurzame manier te financieren en daarvoor verschillende financieringsmogelijkheden te onderzoeken, die zowel de gemeente als externe partijen betrekken.	
--	--	--	--

Reactie op zienswijze 7

Zaaknummer: 2826299

Nr	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Belang van educatie	Een wezenlijk element wordt in de toekomstvisie onderbelicht en dat is de visie en ambitie van Meierijstad als educatieve omgeving. Wat wil onze gemeente bieden aan ouders die zich willen vestigen in Meierijstad en er hun kinderen willen opvoeden en laten opgroeien? Welke aandacht is er specifiek voor onze jongste burgers, die de toekomst van onze gemeente vormen? Vanuit welke visie op ontwikkeling van kinderen en jongeren krijgt die aandacht vorm en inhoud? Welk 'pedagogisch pact' willen we hiervoor sluiten? Wat is de pedagogische kernkwaliteit die we samen willen bieden? Opvallend is dat deze kernkwaliteit ontbreekt in de figuur op pag. 8, die de titel draagt: 'perspectieven belanghebbenden'. Het kind/de jongere lijkt als belanghebbende niet de aandacht te krijgen die het verdient én die nodig is in het belang van de toekomst van Meierijstad.	Wij herkennen dit beeld niet. Er is een stevige ambitie opgenomen op het gebied van Kennis en talenten aantrekken en behouden: een leven lang ontwikkelen, zoals nader uitgewerkt op pagina 35 en 36 van de Toekomstvisie. De figuur van de kernkwaliteiten op pagina 8 is een samenvatting van een uitgebreid participatietraject en we zien geen aanleiding dit te wijzigen. We zien de jeugd als onderdeel van de gemeenschapskracht.
002	Belang van educatie	Initiatieven als de beroepsonderwijs-campus en een inclusieve topsportvoorziening krijgen aandacht, maar de doorgaande ontwikkelingslijn 0-18 jaar blijft onderbelicht. Laten we in de eerste plaats de educatieve basis op orde hebben in Meierijstad. Stevig gedragen beleid is nodig op het gebied van met name taalontwikkeling, gezonde groei en de ontwikkeling van talenten. We geloven in een coöperatieve vorm van samenwerken, op basis van gelijkwaardigheid, tussen ouders,	De visie is geschreven op hoofdlijnen. Wij hebben zeker oog voor een doorlopende leerlijn, de rol van ouders, verenigingen en scholen zoals u kunt lezen op pagina 31 van de visie. Ook gaan we in de visie uit van een inclusieve samenleving (4.2). De verdere uitwerking van de Toekomstvisie wordt neergelegd in het Programma Sociaal Domein/de LEA. Wij gaan graag met u in gesprek om de vertaling te maken van strategisch naar operationeel niveau.

		onderwijs, ondernemers, overheid en andere maatschappelijke partners.	
003	IHP	Tot slot missen wij in de toekomstvisie uitspraken omtrent de verantwoordelijkheid van de gemeente voor onderwijshuisvesting. Wij willen planmatig werken aan goede voorzieningen en verbetering van onze onderwijsgebouwen, op basis van een Integraal Huisvestingsplan. Duurzaamheid en gezondheid staan hoog in ons vaandel. Ook willen we goed bereikbare voorzieningen voor kinderopvang en funderend onderwijs behouden in onze wijken en kernen.	De gemeentelijke verantwoordelijkheid voor huisvesting van scholen in het basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs is wettelijk verankerd. De gemeente Meierijstad werkt op het gebied van de onderwijshuisvesting, in goed overleg met het onderwijs, op basis van een Integraal Huisvestingsplan. Duurzaamheid en een gezond binnenklimaat vormen belangrijke randvoorwaarden. Ten aanzien van goed bereikbare voorzieningen schrijven wij op pagina 27: <i>'In elke kern of vlakbij is een basisschool, een sportvoorziening en een gemeenschapshuis.'</i>

Reactie op zienswijze 8

Zaaknummer: 2826595

Nr	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Prioritering / keuzes	Binnen de gemeentegrenzen spelen diverse ruimtelijke belangen. Er zijn mooie ambities opgesteld op het gebied van stedelijke ontwikkeling, wonen, circulaire economie, sociaalmaatschappelijke thema's, energietransitie en klimaat en biodiversiteit. De visie geeft de ambitie weer van de gemeente, maar geeft nog geen duidelijkheid in keuzes en afwegingen die de gemeente gaat maken. De integrale benadering en onderlinge relatie tussen belangen komt onvoldoende tot uiting.	Wij zijn ons als gemeente bewust van het feit dat de verantwoordelijkheid voor een verdere uitwerking en concretisering bij de gemeente ligt. Tijdens het opstellen van de Toekomstvisie is weldegelijk alles in samenhang en integraal beschouwd. We hebben uiteindelijk voor de leesbaarheid en compactheid gekozen voor een indeling naar 11 hoofdambities.
002	Proces	De waterschappen zijn laat betrokken bij het opstellen van de Toekomstvisie, waardoor wij onvoldoende mogelijkheid hebben gehad in eerdere fases van het proces te participeren. De Waterschappen denken in het vervolg graag mee door het inbrengen van hun kennis van het gebied en het watersysteem. Zo kunnen we de gemeente helpen bij het maken van keuzes en inschatten wat de invloed van deze keuzes kan zijn op andere ruimtelijke thema's, en wordt eveneens invulling gegeven aan het principe van water en bodem sturend. Wij verzoeken dan ook om met een procesvoorstel te komen om de waterschappen beter te betrekken bij de nadere uitwerking van de Toekomstvisie in de programmalijnen. Zo kunnen wij als overheden constructief samenwerken op (ruimtelijke) vraagstukken. Daarnaast verzoeken wij om in hoofdstuk 5 aandacht te schenken aan de samenwerking met de Waterschappen en de provincie bij de uitwerking van de toekomstvisie.	De gemeente Meierijstad heeft er inderdaad voor gekozen om met name de maatschappelijke stakeholder nauw te betrekken in het proces. De buurgemeenten, provincie en de waterschappen zijn in de laatste fase op de hoogte gebracht door inhoudelijke gesprekken te voeren over de concept uitgangspunten uit de visie. We waarderen het dat u een zienswijze heeft ingediend en komen graag tegemoet aan de wens om in de verdere uitwerking van de Toekomstvisie intensiever met elkaar op te trekken.
003	Water en bodem sturend	Het toepassen van het principe water en bodem sturend is onvoldoende beschreven. In hoofdstuk 4.9 staat dat deze 'zo goed mogelijk' wordt toegepast, terwijl het beleid ervanuit gaat dat dit principe altijd wordt	We danken jullie voor het tekstvoorstel betreffende het thema water en bodem sturend. Het is voor ons een goede beschrijving passende bij hetgeen wij voor ogen hebben ten aanzien van dit

		toegepast met als uitgangspunt 'comply or explain'. Technische oplossingen kunnen alleen overwogen worden nadat er een water en bodem sturende afweging gemaakt is, waarbij uitleg gegeven wordt waarom hiervan wordt afgeweken. Een meer passende tekst kan zijn: <i>“Het inrichtingsprincipe water en bodem sturend is leidend bij de locatiekeuze van nieuwe gebiedsontwikkelingen, conform landelijk en provinciaal beleid. Hiermee kijken we aan de voorkant welke locaties geschikt zijn voor welke ruimtelijke ontwikkelingen, waardoor we de leefbaarheid en de effectiviteit van de gebiedsinrichting vergroten naast dat we de impact op het klimaat verkleinen. Als hiervan wordt afgeweken, is dat altijd op basis van een zorgvuldige overweging, waarbij we de gevolgen van onze keuze niet afwentelen naar andere gebieden, partijen of toekomstige generaties.”</i>	thema. we hebben daarom jullie tekstvoorstel overgenomen. Dit leidt dus tot de volgende aanpassing van de Toekomstvisie: <i>“Het inrichtingsprincipe water en bodem sturend is leidend bij de locatiekeuze van nieuwe gebiedsontwikkelingen, conform landelijk en provinciaal beleid. Hiermee kijken we aan de voorkant welke locaties geschikt zijn voor welke ruimtelijke ontwikkelingen, waardoor we de leefbaarheid en de effectiviteit van de gebiedsinrichting vergroten naast dat we de impact op het klimaat verkleinen. Als hiervan wordt afgeweken, is dat altijd op basis van een zorgvuldige overweging, waarbij we de gevolgen van onze keuze niet afwentelen naar andere gebieden, partijen of toekomstige generaties.”</i>
004	Bodem- en waterkwaliteit	In hoofdstuk 3.9 is er een mooie ambitie opgesteld over het verbeteren van de bodem- en waterkwaliteit. Een nadere uitwerking mist. De landschappelijke kwaliteit die benoemd wordt in de Toekomstvisie lijkt sterk te gaan over bovengrondse kwaliteit. Hier zouden wij ook graag expliciet de ondergrondse kwaliteit benoemd zien. Daarnaast is het een aandachtspunt dat de Kader Richtlijn Water (KRW) niet wordt genoemd. Het is van belang dat de waterkwaliteitsdoelen zoals benoemd in het OER al eerder dan 2040 (te weten 2027) gerealiseerd moeten zijn. Wij gaan er nu vanuit dat de bestaande kaders voor de waterkwaliteit in de kleinere beken en waterlopen overeind blijven. In de uitwerking van de Toekomstvisie hopen wij dat deze ambitie een duidelijkere plek krijgt.	We kunnen de opmerkingen volgen en vullen de tekst in de Toekomstvisie over de landschappelijke kernkwaliteit aan met de dikgedrukte cursieve woorden: <i>Meerijstad ligt als onderdeel van het Groene Woud en het Van Gogh Nationaal Park in verschillende typen landschap met ondergrondse en bovengrondse kwaliteiten.</i> Zo heeft zij een grote variatie aan landbouwgronden, bodemtypen, bossen, heide en de beekdalen van de Aa, Dommel en Leijgraaf. Dit leidt dus tot een aanpassing van de Toekomstvisie. Ten aanzien van de KRW merken we op dat er bewust zo min mogelijk wordt verwezen naar wet- en regelgeving voor de leesbaarheid. Kaders uit vigerend beleid en vigerende wet- en regelgeving zijn uiteraard onverkort van toepassing.
005	Klimaat en biodiversiteit	We zijn positief over de krachtige ambitie op bladzijde 45: “alle ontwikkelingen in Meerijstad met betrekking tot wonen, openbare ruimte en infra hebben een bijdrage geleverd	Wij danken jullie voor de complimenten betreffende de opgenomen thema's klimaatmitigatie en -adaptatie en biodiversiteit.

		aan klimaatmitigatie en -adaptatie en biodiversiteit".	
006	Integraliteit klimaat-adaptatie	Thema's als klimaatadaptatie en water en bodem sturend zijn in de visie als aparte paragraaf beschreven, terwijl deze ook vervlochten zouden moeten zijn in/met andere thema's. Hier zit een link met de missende integraliteit die wij in het begin van onze zienswijze noemden. Als de thema's als apart onderwerp in de Toekomstvisie zitten, is de kans groter dat bij de uitwerking van de Toekomstvisie in de programmalijnen deze onderwerpen ook individueel worden opgepakt. Deze zouden juist in relatie tot de andere thema's moeten worden opgepakt. Ons verzoek is om deze thema's ook explicieter te benoemen bij: ☐ Verstedelijking en uitbreiding kernen ☐ Stedelijke ontwikkeling (leefbaarheid in de stad) ☐ Duurzame landbouw	We zijn ons ervan bewust dat de thema's klimaatadaptatie en water en bodem sturend in veel thema's en opgaven verweven dient te worden. Op deze integrale wijze is de Toekomstvisie Meierijstad 2040 ook tot stand gekomen. In de visuele weergave/ de panorama's hebben deze thema's dan ook een grote rol gekregen. Bij de tekstuele indeling van de visie hebben we voor compactheid gekozen. Door klimaatadaptatie en water en bodem sturend apart te beschrijven konden we dubbelingen in teksten zoveel als mogelijk voorkomen en de compactheid van het document borgen. Bij de verdere uitwerking van thema's en opgaven als Verstedelijking en uitbreiding kernen, Stedelijke ontwikkeling (leefbaarheid in de stad) en Duurzame landbouw zal klimaatadaptatie en water en bodem sturend integraal worden meegenomen.
007	Waardering	Wij zijn positief over dat de ruimte in de beekdalen, waterberging en overstromingsgebieden expliciet worden benoemd in de Toekomstvisie, met name in hoofdstuk 4.9 en bij het tussengebied tussen agrarisch en kernen.	Wij danken jullie voor de complimenten betreffende het opnemen van beekdalen, waterberging en overstromingsgebieden in onze Toekomstvisie.
008	Gebiedsindeling en nadere uitwerking	Er wordt gerefereerd naar een gebiedsindeling die niet zichtbaar wordt in de visie. In gesprek met de gemeente begrepen we dat deze er (nog) niet is. Een gebiedsindeling zou veel meerwaarde toevoegen aan de Toekomstvisie, mede omdat daarmee concreter wordt wat de plannen en ambities van de gemeente zijn. Wanneer de gemeente aan de slag gaat met het maken van een gebiedsindeling, vragen we dringend gebruik te maken van de lagenbenadering zoals voorgeschreven in de provinciale Omgevingsverordening, het toepassen van de watersignaleringskaart (voor bebouwing) en de Watervisie van Waterschap de Dommel. Deze instrumenten zijn opgesteld om het water en bodem sturend principe praktisch toepasbaar te maken. De	Wij zijn ons als gemeente bewust van het feit dat de verantwoordelijkheid voor een verdere uitwerking en concretisering bij de gemeente ligt. Daarin gaan wij graag in op uw voorstel om integraal met elkaar op te trekken in de nadere uitwerking van de Toekomstvisie. Zodat ook hier de ambities en het beleid van waterschappen en andere overheidsinstanties en stakeholders landen.

		Waterschappen kunnen hierin ondersteunen.	
--	--	---	--

Reactie op zienswijze 9

Zaaknummer: 2826301

Nr	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Integraliteit	De 11 pijlers van de toekomstvisie geven een goed beeld van de visie per pijler. Wat ons opvalt is dat er bij de uitwerking van de pijlers geen integraal beeld wordt geschetst/toegelicht. Dus waar bijvoorbeeld de pijlers betaalbaar wonen, inclusieve samenleving, zorgtransitie, mobiliteitstransitie en energiesysteem van de toekomst elkaar raken en wat het beeld dan is en welke dilemma's daarbij spelen. Wij blijven graag betrokken bij de nadere uitwerking in concrete plannen en (beleids)maatregelen. Door de gelaagde structuur, is het soms even zoeken waar je bent in het geheel. Een leeswijzer kan helpen de 11 hoofdpogaven en ambities, vier verhaallijnen, twee scenario's en één (gemengd) voorkeursscenario goed in perspectief te plaatsen.	We zijn ons ervan bewust dat veel thema's elkaar raken en opgaven verweven en integraal bekeken dienen te worden. De Toekomstvisie Meierijstad 2040 is ook in het ontwikkelproces op een integrale manier tot stand gekomen. Bij de tekstuele indeling van de visie hebben we voor compactheid gekozen. Door integrale thema's apart te beschrijven konden we dubbelingen in teksten zoveel als mogelijk voorkomen en de compactheid van het document borgen.
002	Bestaande dorpen en wijken	Wij willen nadrukkelijk aandacht vragen voor de bestaande wijken en dorpen. Er wordt in het document regelmatig verwezen naar nieuwe ontwikkelingen, maar het overgrote deel van de huishoudens die te maken krijgen met deze visie zijn er al. Hoe kijkt de gemeente daarnaar (integraal)? Wil je wijkvisies ontwikkelen (onderdeel van onze meerjaren prestatieafspraken)? Welke renovatie of sloop-nieuwbouwopgave gaat gepaard met de gekozen visie en wat betekent dit voor de investeringsopgave en -kracht van de corporaties?	Het in stand houden en versterken van de sociale cohesie wordt op pagina 23 genoemd. Daarnaast is de identiteit van elke kern uitgangspunt voor eventuele ontwikkelingen binnen die kern. De visie is geschreven op hoofdlijnen, met een strategisch abstractieniveau. Dit betekent dat bepaalde (ruimtelijke) keuzes en afwegingen niet in de toekomstvisie mee zijn genomen. De volgende stap is de uitwerking en doorvertaling van deze visie. Daarin gaan wij graag in op uw voorstel om met elkaar op te trekken in de nog op te stellen en uit te werken thema's die de belangen van corporaties raken.
003	Woningbouw-aantallen	In paragraaf 4.1 wordt de woningbouwopgave benoemd.	We willen zelf anticiperen op toekomstige ontwikkelingen. Het aankunnen van een

		10.000 woningen is een forse toename t.o.v. de woonzorgvisie. Wij zijn uiteraard benieuwd hoe jullie hiertoe zijn gekomen, wat de afspraken daaromtrent zijn in regionaal verband en wat het voor ons betekent (ofwel aandelen sociaal en midden). Deze opgave is dusdanig fors dat we elkaar echt moeten opzoeken in het vervolg.	inwoneraantal van 100.000+ past daarbij. Een verdere verstedelijking van Veghel wordt ook genoemd in regionale visies.
004	Type woningbouw	Gezien de omvang van de huidige plancapaciteit moeten voor die extra (sociale) (huur)woningen locaties worden gevonden. Hoe ziet de kwalitatieve invulling van die plus er uit? Voor wie, welk type woning, prijssegment?	De visie is geschreven op hoofdlijnen, met een strategisch abstractieniveau. Dit betekent dat bepaalde (ruimtelijke) keuzes en afwegingen niet in de toekomstvisie mee zijn genomen. De volgende stap is de uitwerking en doorvertaling van deze visie. Daarin gaan wij graag in op uw voorstel om met elkaar op te trekken in de nog op te stellen en uit te werken thema's die de belangen van corporaties raken.
005	Maat en schaal	Er staat (p. 24): 'de woningen die we hebben toegevoegd passen bij de schaal en het karakter van elke kern'. Wat betekent dat?	Bij het groeien van kernen vinden we het belangrijk rekening te houden met de bestaande identiteit en het karakter van elke kern. Ook de sociale cohesie is daarbij belangrijk. Ruimtelijke ontwikkelingen alsook het toevoegen van gebouwen en woningen kan hier positieve invloed op hebben, dat vinden we belangrijk.
006	Woningbouw Sint-Oedenrode	Op pagina 24 wordt in verschillende alinea's over in- en uitbreiding gesproken. De tekst is voor Sint-Oedenrode wat tegenstrijdig, dat vraagt om een wat nadere toelichting.	De overweging is dat er in Sint Oedenrode beperktere mogelijkheden zijn binnenstedelijk gelet op de kernkwaliteiten van Sint Oedenrode, zoals verwoord op pagina 24 van de Toekomstvisie: <i>"Sint-Oedenrode kenmerkt zich door een historische kern, de cultuurhistorische erfgoedwaarden en de kenmerkende groene longen. De focus ligt daardoor meer op uitbreiding."</i>
007	Wachttijd van 1 jaar	Op pagina 25 valt ons uiteraard de wachttijd van 1 jaar op als doel. Wat is de basis daarvan? Wat verstaan jullie onder wachttijd? Wat is de bron? Vanaf welk moment meet je dit? Is er een rol voor ons hierbij? Notie: We hebben in de basis alleen invloed op de aanbodkant. Hoe de vraagkant zich ontwikkelt hangt samen met tal van ontwikkelingen zoals woningbouw in de regio en de arbeidsmarkt.	Als gemeente Meierijstad willen we blijven bouwen voor alle doelgroepen. Sociaal willen blijven bouwen. een goede balans in het woningaanbod blijft belangrijk. De ambities is uitgesproken om de wachttijd significant te verkorten. 1 jaar is daarbij de streeftijd. Nadere concretisering en uitwerking van de ambities zal verder afgestemd dienen te worden in de nadere uitwerking. Voor de gemeente Meierijstad zijn de coöperaties de partners om afstemming in de woningbouwprogrammering te

		Zonder ook de vraagkant te beheersen zijn we afhankelijk van externe factoren voor het behalen van deze ambitie.	bewerkstelligen. Binnen deze Toekomstvisie is deze programmering niet concreet beschreven, dat zal verder afgestemd worden in een nadere uitwerking.
008	Speciale woonvormen	(p. 27): In ruimtelijke zin gaat het ook om zorgzame wijken met speciale woonvormen. Deze hebben we ingericht op de behoeften van inwoners. Wat houdt dat in: 'speciale woonvormen'? Kan dat met voorbeelden concreter worden? En op welke schaal speelt deze ambitie. Wat is 'de wijk'? in de belevingswereld van inwoners gaat het dan doorgaans over de buurt, straat of complex?	Een aantal ouderen wil graag oud kunnen worden in hun eigen omgeving / wijk / buurt. Niet iedereen kan zelfstandig thuis wonen. We bedoelen in dit kader kleinschalige woonvormen met begeleiding. Als voorbeeld verwijzen wij graag naar het Zorgbuurthuis in de Schadewijk in Oss. Maar ook voor andere doelgroepen als jongeren zijn bijzondere woonvormen denkbaar.
009	Zelfredzaamheid	Zelfredzaamheid en burgerinitiatieven, hoe realistisch is dit bij complexe zorgvragen, toenemende kwetsbaarheid en druk op mantelzorg?	Door tijdig preventie & innovatie in te zetten willen we zelfredzaamheid van inwoners vergroten. We willen verder zorg en ondersteuning dicht bij inwoners organiseren. Het buurt- cq wijkcentrum kan hierbij een belangrijke rol spelen (versterken sociale basis en ontwikkelen zorgzame wijken). Ook voor mantelzorgers die hier informatie kunnen krijgen of elkaar kunnen ontmoeten. Burgerinitiatieven kunnen bijdragen aan het versterken van de sociale basis en de ontwikkeling van zorgzame wijken. Als de zorgvraag (te) complex wordt dan is professionele ondersteuning of zorg aan de orde.
010	Samenwerking	Waarom worden wij als corporatie niet explicieter genoemd als strategische partner bij zorgzame wijken, passend wonen?	Wij hebben geprobeerd geen organisaties te noemen omdat we dan wellicht partijen vergeten. Een uitzondering is gemaakt voor Sociaal Werk Meierijstad. Maar ook de corporaties, zorgorganisaties, burgerinitiatieven of informele welzijnsorganisaties kunnen hierbij een belangrijke strategische partner zijn.
011	Gemeenschapskracht en zorg	Wat betreft de zorg wordt er gesproken over kleinschalige initiatieven in combinatie met efficiënt voor de zorg. Dat is juist een dilemma wat op dit moment speelt. Zien jullie dat ook zo en zo ja, wat prevaleert dan als je moet kiezen? P. 29: de overheid richt zich alleen nog op mensen in kwetsbare situaties. Inwoners met een lichte	Het Integraal Zorg Akkoord (IZA) gaat er vanuit dat we zaken anders moeten gaan organiseren om de zorg betaalbaar, toegankelijk en kwalitatief willen houden. Daar hoort ook cultuurverandering bij. Daarnaast is er het Gezond en Actief Leven Akkoord. Beide akkoorden zijn een belangrijke pijlers onder onze Toekomstvisie. Wij gaan sterk inzetten op het versterken van de sociale basis en de ontwikkeling van zorgzame wijken.

		zorgvraag worden ondersteund door vrijwilligers en burgerinitiatieven. Deze paragraaf leunt sterk op de gemeenschapskracht. ('Bewoners doen veel zelf en voor elkaar. Buurtbewoners kijken collectief naar elkaar om'). Dit roept de vraag op wat de inzet dan is om die gemeenschapskracht te versterken en dat vangnet op orde te krijgen en te houden, wetende dat het aandeel mensen dat vrijwilligerswerk doet, afneemt. Hoe voorkom je dat mensen door vraagverlegenheid te lang buiten beeld blijven?	Hiermee zullen wij een belangrijke bijdrage leveren aan de uitvoering van deze akkoorden. Daarnaast zien wij niet alleen de nadelen van de vergrijzing maar ook de voordelen. Er zijn veel mensen die ouder zijn en nog graag een bijdrage willen leveren in hun omgeving. Wij doen hier o.a. met LeefGoed positieve ervaringen op die wij gaan gebruiken om dit ook in andere wijken en buurten te stimuleren.
012	Energie en circulaire bouw	Bij het onderdeel energiesysteem zien we dat er geen link wordt gelegd met de WTV van de gemeente. Sluit het aan bij de WTV en update die nu wordt gedaan? Is de energiemix waarover wordt gesproken gericht op bedrijven of ook op huishoudens die in Meierijstad wonen? Daarnaast missen we de link tussen de agrarische sector en de bouw. Het gebruik van bio-materialen door de bouwers zoals woningcorporaties en de levering van de grondstoffen door de boeren in de regio.	De Toekomstvisie gaat in op een breed scala aan onderwerpen voor een looptijd tot 2040. Om die reden is het een strategische visie die op hoofdlijnen blijft. Het detailniveau blijft daarom abstract van aard en krijgt in tactisch beleid een veel meer gedetailleerde uitwerking. De energiemix is in de breedte te zien, naar thema's alsook naar doelgroepen en sectoren die er een rol in hebben. Zo ook de ketenverbinding tussen doelgroepen/sectoren. De ambitie van 0 afval in 2040 hoort hier ook bij.
013	Nadere uitwerking	Tot slot zijn we erg benieuwd naar het vervolg, hoe zien jullie de weg om tot deze doelen te komen? En op welke manier wij daarbij worden betrokken. Natuurlijk zijn we als vaste partners van de gemeente graag bereid onze reactie toe te lichten in een gesprek.	Wij zijn ons als gemeente bewust van het feit dat de verantwoordelijkheid voor een verdere uitwerking en concretisering bij de gemeente ligt. Daarin gaan wij graag in op uw voorstel om integraal met elkaar op te trekken in de verdere uitwerking van de Toekomstvisie. Zodat ook hier de ambities en het beleid van onze stakeholders landen.

Reactie op zienswijze 10

Zaaknummer: 2826734

Nr	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Scenario's	Als je de tekeningen van Scenario 1 en 2 bekijkt vallen wij met ons boeren bedrijf in het zoekgebied uitbreiding kernen.	De tekeningen van scenario 1 en 2 behoren niet tot de Toekomstvisie Meierijstad 2040. Scenario 1 en 2 zijn opgesteld als twee uiterste scenario's om

		Wij denken dat het grote gevolgen voor ons nu en in de toekomst kan en zal hebben. we worden zo steeds meer ingesloten .	samen met onze partners de goede gesprekken te kunnen voeren over gemaakte keuzes. Daarbij waren de kaarten indicatief en niet op perceelsniveau uitgewerkt.
--	--	--	--

Reactie op zienswijze 11

Zaaknummer: 2827037

Nr	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Proces / samenwerking	We zien een meerwaarde in het nadrukkelijk verbinden van de toekomstvisies van onze beide gemeenten. Met een intensieve samenwerking op een aantal concrete vraagstukken kunnen we gezamenlijk ambities bepalen, samen optrekken en zo ook de positie van onze regio versterken. Ons college stelt daarom voor allereerst op ambtelijk niveau deze inhoudelijke verbinding te leggen om deze vervolgens bestuurlijk te bestendigen.	Dank voor uw reactie. Wij zijn benieuwd naar uw proces. Wij willen graag met u optrekken op een aantal concrete vraagstukken. Zoals gevraagd worden in eerste instantie de ambtelijke contacten aangegaan. Gevolgd door bestuurlijk overleg.

Reactie op zienswijze 12

Zaaknummer: 2827322

Nr	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Ouderen, zorg en preventie	In de toekomstvisie schrijven jullie over de groeiende vergrijzing en de toegankelijkheid van de zorg. Ook beschrijven jullie dat de vitale ouderen een belangrijke doelgroep zijn om in te zetten. Wij delen deze mening. Wat wij missen in jullie stuk is een ambitie op de doelgroep ouderen en preventie. Hoe zorg er ervoor dat onze inwoners goed voorbereid ouder worden. Hoe ontstaan de doelgroep vitale ouderen. En hoe zorg je ervoor dat ouderen minder ondersteuning nodig hebben of dit pas op latere leeftijd nodig hebben. We zien een aantal voorbeelden opgenomen in het stuk maar missen een strategie hoe jullie als gemeente dat willen bewerkstelligen. In de bijlage kun je	Wij zetten in op de thema's die horen bij goed voorbereid ouder worden. Wij zetten in op bevorderen van (positieve) mentale en fysieke gezondheid, wonen, bestaanszekerheid en preventie en innovatie. De Toekomstvisie is echter geschreven op hoofdlijnen. Hoe wij hieraan uitvoering gaan geven is slechts beperkt aangegeven. We hebben gekozen voor een compact document. Het document zou anders te omvangrijk worden. Hoe wij uitvoering gaan geven aan goed voorbereid ouder worden komt sterker terug in het Programma Sociaal Domein wat wij in voorbereiding hebben. Wij gaan graag met u in gesprek om u hierbij te betrekken.

		de tool “Goed voorbereid ouder worden” vinden. Wat wij graag zouden zien is dat het onderwerp goed voorbereid ouder worden een onderdeel wordt van de toekomstvisie in Meierijstad. Ter inspiratie zijn wij bezig met een online magazine met informatie over dit onderwerp (let op deze is nog in concept). Vanuit de GGD kunnen wij binnen onze huidige opdracht de gemeente Meierijstad helpen met het vormgeven van deze strategie. Voor vragen mag je me altijd bellen of mailen.	
--	--	--	--

Reactie op zienswijze 13

Zaaknummer: 2827340

Nr	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Prioritering / keuzes	De toekomstvisie kenmerkt zich in ambitieuze ideeën en plannen voor een duurzame en inclusieve samenleving. Er wordt echter niet expliciet aangegeven welke opgaven prioriteit krijgen in de uitvoering of fasering tot 2040. Daarnaast zijn er nog weinig concrete uitvoeringsmaatregelen genoemd is er nog geen financiële onderbouwing, geen fasering of implementatieplanning. Aanbeveling: Stel een meerjaren uitvoeringsagenda en -programma op, met prioritering en middelen en tijdspad. Volgend jaar zijn er de gemeentelijke verkiezingen. En lijkt het op voorhand niet zeker of een nieuw bestuur de toekomstvisie ‘omarmt’. Het is dan ook belangrijk dat de toekomstvisie in de planvorming voor de verkiezingen geborgd gaat worden.	Wij zijn verheugd over de positieve reactie van de Adviesraad Sociaal Domein. In het Programma Sociaal Domein (PSD) maken wij een tactische vertaling van de strategische Toekomstvisie. Hier worden ook onze prioriteiten benoemd zonder daarmee andere zaken te kort te willen doen. Maar focus en prioritering aanbrengen is belangrijk. In het PSD worden ook onze tactische doelen en uitvoeringsmaatregelen zichtbaar (projecten en activiteiten) in de periode 2025-2027. Wij gaan hierover snel na uw schrijven met elkaar in gesprek. Een belangrijk deel van onze ambities kosten geld. Wij gaan hiervoor onze bestemmingsreserves en IZA / GALA middelen inzetten.
002	Rol samenleving	De ASD Meierijstad ziet deze visie als een heldere stip op de horizon, waarbij de samenleving nu aan zet is om haar eigen omgeving naar wens in te richten. Hoe willen we wonen, werken, zorgen, ontspannen, winkelen en	Wij delen op dit punt uw mening. Zoals wij in onze visie hebben aangegeven zetten wij in op actief burgerschap. Wij zullen burgerinitiatieven zoveel mogelijk ruimte bieden en waar mogelijk ook ondersteunen en of faciliteren.

		samenleven? Wat voor gemeenschap willen we zijn? In Meierijstad ontstaan talrijke initiatieven die de denkkraft en daadkracht van de inwoners weerspiegelen. Het is van belang dat niet alleen het college van B&W en de gemeenteraad besluiten nemen en uitvoeren, maar dat de samenleving waar mogelijk de regie behoudt en de gemeente ondersteuning biedt waar nodig. Soms is het zoeken wie de leiding moet nemen, maar initiatiefnemers verdienen de kans om zelfstandig te handelen - mits er voldoende draagvlak is.	
003	Speerpunten	De ASD benadrukt enkele speerpunten: <i>Jeugd en toekomst:</i> Er zijn zorgwekkende signalen dat het niet goed gaat. Vroege en brede inzet om problemen te voorkomen is essentieel voor de toekomst. <i>Wonen:</i> Bij planontwikkeling moet rekening worden gehouden met voldoende ontmoetingsmogelijkheden op kleine schaal, dicht bij huis. Dit bevordert zorgzame wijken, wat gezien de ontwikkelingen in zorg en welzijn steeds belangrijker wordt—ook in bestaande woonwijken. <i>Participatie:</i> Inwoners zijn gebaat bij actieve deelname in de samenleving. We moeten elkaar de kans geven om mee te doen. <i>Zorg:</i> De samenwerking tussen informele zorg en formele zorg moet meer dan voldoende aandacht krijgen zodat ook alle doelgroepen weten waar zij terecht kunnen. De huidige initiatieven moeten zich goed kunnen nestelen in de maatschappij en in de toekomst een sterke sociale basis krijgen in de gemeente zoals bv. * Lokale inclusie – meedoen met elkaar * Mantelzorg inclusief wonen * Woonzorgcentra	Wij delen de speerpunten die u noemt. U zult die ook als belangrijke ontwikkelopgaven terugzien in het Programma Sociaal Domein. De meeste speerpunten zijn goed zichtbaar in de visie. Mantelzorg krijgt meer aandacht in het Programma Sociaal Domein waar wij ook zullen aanhaken op het burgerinitiatief Duurzame Mantelzorg Meierijstad.

		* Inloopcentra * Zorg voor elkaar in wijken en dorpscentra	
004	Inloopvoorzieningen	De Inloopcentra spelen een belangrijke rol in de gemeenschap door activiteiten te organiseren die sociale cohesie bevorderen en het gemeenschapsgevoel versterken. De verbindende functie met de versterking met o.m. buurtverbinders kan een stimulans zijn voor de leefbaarheid, gezondheidszorg en de toekomst in ouderenzorg. De Inloopcentra zijn strategisch gelegen en hebben een sterke reputatie en betrokkenheid van vrijwilligers en partners, wat bijdraagt aan het succes van deze vernieuwende activiteiten.	Wij delen uw analyse. Inloopvoorzieningen nemen een belangrijke plaats in in de Toekomstvisie.
005	Bestaanszekerheid / energietransitie	De Adviesraad ondersteunt de visie op duurzame en klimaatvriendelijke oplossingen. Het realiseren van aardgasvrije wijken kan echter een grote impact hebben op de inkomenspositie van financieel kwetsbare groeperingen. Gepleit voor t.b.v. deze groeperingen voor goede waarborging voor een haalbaar en betaalbare invoering.	Wij herkennen uw zorg. Het is belangrijk dat we voldoende bestaanszekerheid gaan bieden aan minder bedeelden en dat zij ook meedelen in de voordelen van de duurzaamheidstransitie en dat we een kloof in onze samenleving voorkomen.
006	Nadere uitwerking	Met deze reactie/zienswijzen op de toekomstvisie hoopt de ASD Meierijstad een constructieve bijdrage te hebben geleverd en hoopt dat deze verder betrokken kan worden bij de verdere beraadslagingen.	Zoals hierboven aangeven zullen wij u betrekken bij het opstellen van het Programma Sociaal Domein wat uitvoering geeft aan de Toekomstvisie.
007	Financieel	Tot slot wil de Adviesraad in het verlengde van de Toekomstvisie graag nog een opmerking maken m.b.t. de voorgenoemde ombuigingen: Wij hebben vernomen dat bij de voorgenoemde ombuigingen het Sociaal Domein gespaard lijkt te worden. De Adviesraad vindt dit een positief geluid aangezien anders de bestaanszekerheid van bepaalde doelgroepen nog verder onder druk zouden komen te staan en daarmee het belang van een goede sociale structuur zou worden aangetast.	Wij zullen kritisch blijven kijken naar efficiënte en effectieve inzet van middelen in het sociaal domein. Daarnaast zetten wij ons in om inwoners in een kwetsbare positie zoveel mogelijk te ontzien als we moeten bezuinigen / ombuigen.

Reactie op zienswijze 14

Zaaknummer: 2827600

Nr	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Waardering	HISWA-RECRON en VRM zien deze visie natuurlijk als omgevingsvisie, maar nog wezenlijker is, dat het de sfeer ademt dat we samen voor vele uitdagingen staan. Vrije tijd is een wezenlijk onderdeel van onze gezamenlijke toekomst. Dat zagen we ook op de foto's van de inwoners participatie. Erg goed om te zien dat een goed ondernemersklimaat als belangrijk wordt gezien in de SWOT-analyse.	Wij zijn verheugd over het gedeelde inzicht van het belang van een goed ondernemersklimaat.
002	Belang van recreatie	Met aandacht lezen we de 11 hoofdpogaven. Opvallend was wel dat de agrarische sector (terecht) apart belicht werd terwijl de vrijetijdssector inmiddels 2 maal zo groot is als de agrarische sector. Ook verwacht men dat hierin groei te verwachten is. Het onderschrijven van de positie en potentie van vrijetijdseconomie in de visie zou van meerwaarde zijn voor inwoners, bedrijven, natuur, cultuur en uiteindelijk voor Meierijstad als geheel.	De Toekomstvisie gaat in op een breed scala aan onderwerpen voor een looptijd tot 2040. Om die reden is het een strategische visie die op hoofdlijnen blijft. Het detailniveau blijft daarom abstract van aard en heeft in tactisch beleid een veel meer gedetailleerde uitwerking. We hebben niet alle economische sectoren genoemd en zijn in de beknopte beschrijving beperkt gebleven tot de hoofdpogaven. Wel wordt op meerdere plekken in de Toekomstvisie het belang van recreatie onderstreept, waarbij het vooral als versterking gezien wordt van het lokale voorzieningenaanbod of -niveau.
003	Verblijfs- recreatie	Hierbij willen we het belang van vitale bedrijven in het buitengebied benadrukken. Dit geldt voor zowel de agrarische sector, recreatie, natuur, etc. Niet alleen de economische impact is hierop van invloed; ook zal het bijdragen aan geluk én bijdragen aan de gezondheid van zowel inwoners van onze gasten. Bij het punt vitaliteit willen we ook de marktontwikkelingen betrekken. In Brabant/Meierijstad zien we dat vele agrariërs op zoek zijn naar perspectief in een veranderende markt. Zeer begrijpelijk, maar deze markt geeft op onderdelen nu al aan dat er verzadiging optreedt. Nog meer 'van hetzelfde' gaat niet	In tactisch (horeca)beleid (waaronder voor B&B's) is onlangs nader ingegaan op mogelijke aanpassingen van bestaande afwegingskaders voor verblijfsaccomodaties. Daarbij is het gegeven betrokken van het achterblijven van de aard en omvang van verblijfsrecreatie in Noordoost Brabant tegenover de rest van Brabant. Voor de aantrekkelijkheid als verblijfsgebied beoordelen we (nieuwe) initiatieven op het recente beleid, waarbij we uitgaan van gezonde concurrentie en treedt de gemeente niet in de economische omvang van de sector.

		leiden tot meer vitaliteit. Concreet denken we hierbij aan de forse groei van mini-campings, B&B en camper plaatsen. Als we deze aanduiden op de kaart van Meierijstad zien we al een (zeer grote) concentratie verblijfsrecreatie in de gemeente Sint Oedenrode waar in andere gemeenten nog zeker mogelijkheden zijn voor groei. Over deze grote concentratie verblijfsrecreatie maken wij ons zorgen. De taferelen uit de provincie Zeeland, waar verschillende campings en andere verblijfsaccommodaties in 1 straat zijn te vinden lijkt ons niet passend voor onze gemeente. Er zou ook gekeken moeten worden naar de omgeving waar een nieuwe aanvraag voor een verblijfsaccommodatie komt te liggen, dit zou ook het “concurrentiebeding” weghalen.	
004	Klimaat en water	Erg verheugd zijn we met de duidelijke aandacht voor klimaat en water; een gezamenlijke verantwoordelijkheid waar de recreatie sector ook haar rol in wil spelen.	Wij zijn verheugd over de rekenschap van een gedeelde verantwoordelijkheid voor klimaat en water.
005	Verhaallijnen / proces	Als inspirerend worden ook de 4 verhaallijnen ervaren. Recreatieondernemers zijn tevreden als onze gasten Blij in de Meerij zijn. M.n. in de verhaallijn Groot Genieten herkennen we ons en willen hier graag samen in optrekken.	Het is goed om te vernemen dat onderdelen uit de visie aansluiten bij uw kijk op profilering. Evenwel staat Groot Genieten voor een verhaallijn, maar is het niet de inhoudelijke boodschap van het voorkeursscenario dat de uiteindelijke Toekomstvisie uitmaakt zoals die nu is gepresenteerd.
006	Imago vrijetijds-sector	Afsluitend willen we de rol van de recreatiebedrijven in de maatschappij verduidelijken. Vroeger waren er ‘stand-alone’ bedrijven. Iedere inwoner wist wel waar er ergens een hotel of een camping was; nu beleven we dit steeds meer als onderdeel van de maatschappij. Hier gaat het niet alleen over werkgelegenheid bij deze bedrijven maar ook over beeldvorming. Het imago van	Beleving van Meierijstad is de kern van het profileringsbeleid. Dit wordt steeds meer ingericht op jong talent. Waar de vrijetijdssector en jong talent elkaar versterken door het imago van Meierijstad, wordt dit in tactisch beleid verder uitgewerkt. Vooralsnog wordt concreet de 'New Dutch'-beweging (paragraaf 4.4. pagina 33) daarvoor aangehouden.

		Meerijstad, buiten Meerijstad, wordt voor een groot deel, vorm gegeven door de vrijetijdssector.	
--	--	--	--

Reactie op zienswijze 15

Zaaknummer: 2827527

	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Waardering	Voor ons als ZLTO De Meerij een erg belangrijk beleidsstuk. We kunnen ons vinden in de algemene lijn van de visie. Zo wordt er onder meer genoemd, dat een van de kernkwaliteiten van Meerijstad, het aanwezig zijn van hoogwaardige agrarische en foodbedrijven is. En dat de gemeente voedselproductie, landbouw, belangrijk vindt. Hier zijn we blij mee. Ook de aanwezigheid van landschappelijke kwaliteiten, veelal ontstaan en behouden door agrarische bedrijven, wordt genoemd.	Wij danken jullie voor de complimenten betreffende de genoemde onderwerpen.
002	Landbouwgronden	We vinden het goed om te lezen dat de gemeente Meerijstad de toekomstvisie heeft opgesteld met behulp van de SDG's, de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties. In de toekomstvisie staan tal van onderwerpen die allemaal ruimte vragen. Zo wordt er onder meer ruimte gevraagd voor: natuur, waterberging, bedrijventerreinen, wegen, groenblauwe diensten, recreatie etc. Ruimte die uitsluitend geleverd kan worden door landbouwgrond een andere functie te geven, dus uit de landbouw te onttrekken. Dit terwijl de gemeente vindt dat de landbouw duurzamer moet en dat betekent in de praktijk dat er meer grond nodig is, in plaats van minder. Deze sec gemeentelijke claims, komen nog bovenop de provinciale en rijksdoelen. Deze extra gemeentelijke claims staan niet in verhouding tot de hoeveelheid grond die nodig is voor landbouwproductie en is strijdig met het behoud van de agrarische sector binnen Meerijstad. We willen pleiten voor het behoud van de mogelijkheid voor agrarische bebouwing in	Wij onderkennen dat er een knelpunt is tussen enerzijds ruimte voor de agrarische sector en anderzijds andere opgaven die om dezelfde ruimte vragen. Desalniettemin hoeft niet elke ontwikkeling of ruimtevraag gepaard te gaan met het verliezen van landbouwgrond. In de Toekomstvisie maken wij onderscheid tussen de primaire agrarische gronden en de tussengebieden waar ook andere opgaven een plek kunnen vinden. We beseffen ons dat hiervoor nog de nodige concrete keuzes gemaakt moeten worden bij de verdere uitwerking van de Toekomstvisie. Ten aanzien van de beekdalen hebben we in de Toekomstvisie opgenomen dat we heel terughoudend zijn met bebouwing. Gebruik van de beekdalen als grasland zien we echter als goed voorstelbaar. In een nadere uitwerking zullen wij daarover met jullie, de Provincie en de Waterschappen in gesprek gaan. Ook over de wenselijke randvoorwaarden zoals het toestaan van bebouwing in de Beekdalen.

		beekdalen. Zeker voor graasdierbedrijven en het behoud van grasland in de beekdalen. In het kader van het halen van de KRW en klimaatdoelen is dit van belang. Vanuit de EU wordt geëist dat er vruchtwisseling is met rustgewassen, het is dan van belang dat de gemeente niet eenzijdig restricties op het functioneel gebruik oplegt. Dus niet bepaald welke gewassen op welke gronden geteeld mogen worden.	
003	(landbouw) verkeer	Graag vragen wij aandacht voor landbouw- en langzaam verkeer. In de toekomstvisie zijn deze volgens ons onderbelicht gebleven. Op verschillende plekken in Meierijstad moet dit verkeer ver omrijden of zijn er onveilige situaties. Als voorbeeld noemen we de brug bij Keldonk, die te smal en te laag is en waar in de toekomst misschien alleen maar verkeer met een lagere aslast overheen kan. (Landbouw)Verkeer moet ver omrijden over de Maxwell Taylorbrug. Maar ook de Sluisstraat in Veghel, waar veel landbouwverkeer doorheen rijdt, is te smal. Verder moet het landbouwverkeer tussen Sint-Oedenrode en Veghel, over smalle weggetjes en soms zelfs een onverhard pad, door het gebied De Vlagheide. Dit levert gevaarlijke situaties op. Het gebied de Vlagheide krijgt steeds meer recreatieve functies, wat de situatie verergert.	De Toekomstvisie is geschreven op hoofdlijnen, met een strategisch abstractieniveau. Dit betekent dat bepaalde (ruimtelijke) keuzes en afwegingen niet in de Toekomstvisie mee zijn genomen. De volgende stap is de uitwerking en doorvertaling van deze visie. Een meer gebiedsspecifieke uitwerking van ons landelijke gebied zou gepaard moeten gaan met ook infrastructurele kenmerken en ontwikkelingswensen daarin. We gaan hierover graag met jullie in gesprek tijdens de verdere uitwerking van de Toekomstvisie.
004	Groengas	We zijn blij om te lezen dat groengas in dit hoofdstuk wordt benoemd. Groengas kan een wezenlijke bijdrage leveren aan de energietransitie. Initiatieven komen maar moeizaam van de grond. Dat heeft allerlei redenen. Eén reden is de moeizame vergunningverlening. Graag aandacht hiervoor.	Groengas wordt gezien als onderdeel van de inzet op de energiemix om naar de energietransitie te komen. Via het tactische beleid en de uitwerking van de Toekomstvisie is het van belang om op de operationele uitvoerbaarheid te sturen als er niet voordien tot een praktisch uitvoerbare vergunningmethodiek gekomen wordt.
005	Gebieds-indeling	We zijn blij om te zien dat Meierijstad voedselproductie belangrijk vindt, maar ook ziet dat recreatie, zorg, huisverkoop, productie van energie, etc. belangrijke functies zijn die op het boeren erf plaatsvinden. In dit hoofdstuk met een horizon van 15-25 jaar wordt gesproken over een	De Toekomstvisie is geschreven op hoofdlijnen, met een strategisch abstractieniveau. Dit betekent dat bepaalde (ruimtelijke) keuzes en afwegingen niet in de Toekomstvisie mee zijn genomen. De volgende stap is de uitwerking en doorvertaling van deze visie. Een meer gebiedsspecifieke

		verschuiving van de voedselproductie los van de grond, naar industrieterreinen en zelfs kernen. Op kleine schaal gebeurt dit inderdaad, maar de ZLTO verwacht dat deze ontwikkeling niet snel zal gaan. De gemeente ziet een onderscheid in drie soorten van het landelijk gebied. We snappen de gebiedsindeling, zoals genoemd. Wel zien wij in de praktijk een grotere vermenging van functies. Het is belangrijk dat er in alle gebieden ruimte voor ondernemerschap blijft. Daarom maken we bezwaar tegen een te scherp onderscheid van functies en een zonering. Het moet niet zo zijn dat bijvoorbeeld een intensieve veehouder, die nu gevestigd is in een 'tussengebied agrarisch en natuur' of in een 'tussengebied agrarisch en kern', geen toekomst meer heeft in deze gebieden. Verder moet op deze gronden een normaal landbouwkundig gebruik mogelijk blijven. In het verlengde van deze indeling is het goed om actief goede agrarische locaties te behouden. Met goede agrarische locaties bedoelen we locaties met voldoende ontwikkelingsmogelijkheden, afhankelijk van de aard van het bedrijf. Deze locaties zijn onder meer belangrijk voor hervestiging van bedrijven die in de knel zitten of komen, door bijvoorbeeld uitbreiding van woningbouw, industrieterreinen, etc.	uitwerking van ons landelijke gebied zou daar onderdeel van kunnen zijn. Uiteraard opgesteld samen met onze overheidspartners, ZLTO en andere belanghebbenden. Het is niet de intentie van de gemeente Meierijstad om regide om te gaan met de verschillen tussen de in de Toekomstvisie beschreven gebieden. Wel ligt de nadruk in de zone tussen primair natuur en primair agrarisch op de mogelijkheden en het versterken van zowel de natuur alsmede het agrarische. Waarbij het in de zone tussen de kernen en het agrarische weer meer om de gezondheid en luchtkwaliteit gaat. Het opstellen van belemmerende regels voor deze gebieden achten we niet wenselijk.
006	Klimaat-verandering	Net als de gemeente ziet ook de agrarische sector steeds meer gevolgen van een klimaatverandering. Tegelijkertijd ziet de agrarische sector kans om bepaalde gevolgen van de klimaatverandering, in overleg, op te vangen voor het bebouwd gebied. Boeren hebben een oplossing! Te denken valt aan hemelwateropvang van bebouwd gebied, vastleggen van CO2 middels verhoging van organische stof in de bodem, productie van groengas, productie van organische bouwmaterialen, etc. Ook voor het behoud van biodiversiteit kan de agrarische sector veel betekenen.	Wij danken jullie voor de gegeven inzichten. Mooi dat onze boeren, naast het bijdragen aan onze voedselvoorziening, zoveel meer kunnen betekenen voor ons als gemeente en onze inwoners. De verdere uitwerking van de Toekomstvisie zal meer duidelijkheid moeten geven over stimulerende financiële middelen. Daarnaast zijn we op dit moment reeds gestart met het ontwikkelen van tactisch beleid, waarover we graag in gesprek blijven met de ZLTO.

		Om tot een goede, duurzame, uitvoering van eventuele maatregelen te komen, is het belangrijk dat maatregelen na goed overleg genomen worden. Waar nodig moeten voldoende financiële middelen ter beschikking zijn. Een stimulerende rol van de gemeente levert veel meer draagvlak op, dan een restrictieve.	
007	Omzetten landbouwgrond naar natuur	Er wordt genoemd dat er 25% meer groenblauwe structuren moeten komen. We maken bezwaar tegen het idee dat de gemeente actief landbouwgrond gaat omzetten naar een natuurfunctie. We zien dat de laatste jaren er al enorm veel landbouwgrond is omgezet naar natuur. Ter verduidelijking: Vanuit de Europese overheid, Provincie, waterschappen, (natuur)stichtingen zetten landbouwgrond om in natuur. De gemeente Meierijstad onderkent de SDG "zero hunger". Het zou dan ook niet juist zijn als de gemeente Meierijstad, naast alle andere genoemde overheden en organisaties, actief landbouwgrond gaat inzetten voor natuur.	De gemeente Meierijstad heeft niet als doel om actief landbouwgronden om te zetten naar de primaire natuurfunctie. Er zijn (kleinschalige) initiatieven bekend waarbij dat op termijn een gevolg is, maar dat zal altijd samengaan met een afweging ten gunste van de agrarische sector en niet geïnitieerd worden door de gemeente zelf. Het verbinden van de primaire natuurgebieden zien we meer als onderdeel van het gebruik van de agrarische gronden, dan dat we deze agrarische gronden opofferen voor primair natuur.

Reactie op zienswijze 16

Zaaknummer: 2825445

	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Waardering	Het Koning Willem I College streeft naar het ontwikkelen van een onderwijscampus Meierijstad, een Koningspunt voor studenten, bedrijfsleven, overheid en burgers. Het is een ontmoeting-, kennis- en innovatiecentrum voor VO, MBO en HBO onder één dak. Een broedplaats voor talenten en een motor voor 'een leven lang ontwikkelen en leren'. Want ook volwassenen keren regelmatig terug naar het onderwijs. Het leren vindt niet alleen binnen de onderwijscampus plaats. De mogelijkheid bestaat ook om buiten de campus onderwijs te volgen (hybride onderwijs). Met hybride leeromgevingen zoals op de Noordkade, The Chocolat Factory en	Met KW1-college delen wij de gedachte van een (beroeps)onderwijscampus (zie paragraaf 4.5 Een leven lang ontwikkelen) en het belang van hybride leren. Wij zijn blij dat u onze visie op die punten herkent en onderschrijft.

		Leefgoed verbinden we talenten uit de gemeente Meierijstad en directe omgeving aan bedrijvigheid in de regio, waardoor de instroom van goed opgeleide vakmensen verbetert en de onderlinge samenwerking tussen bedrijven en onderwijsinstellingen in de regio wordt versterkt.	
002	Samen- werking / overleg	Een structureel en resultaatgericht overleg (TriO) tussen onderwijs, gemeente en bedrijfsleven (TriO overleg) borgt de continue veranderende aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt en de regionale economie.	Binnen het TriO-overleg zijn wij, overheid, onderwijs en ondernemers, constructief met elkaar in overleg en borgen wij de continue veranderende aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt en de regionale economie.

Reactie op zienswijze 17

Zaaknummer: 2828673

	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Toekomst- bestendige centra	Hoe houden we de 3 centra in Meierijstad leefbaar en toekomstbestendig? Hoe zorgen we ervoor dat we in 2040 ook nog aantrekkelijke centra hebben met een goede mix van voorzieningen die passen bij het ambitieniveau van Meierijstad en waar de inwoners van Meierijstad dagelijks gebruik van moeten kunnen maken? Dit is een thema dat we niet teruglezen in de toekomstvisie van Meierijstad. Bij het ambitieniveau dat wordt uitgesproken in de toekomstvisie en de (natuurlijke) groei(ambities) van Meierijstad naar een 100.000+ inwonergemeente, zou dit onderwerp aandacht moeten krijgen.	Binnen de Toekomstvisie is het belang van kernen niet overduidelijk gespecificeerd naar enkel de 3 hoofdkernen, waar de centrumorganisaties voor staan met hun concrete opgaves vanuit de Centrumvisie. In paragraaf 2.2. wordt wel onder de kernkwaliteiten de combinatie van de landschappelijke kwaliteit met de identiteit van de kernen aangehaald. Ook de diversiteit (waaronder cultuur) van de meerkernige gemeente wordt getypeerd. Waarbij de 3 hoofdcentra als voorbeeld zijn aangehaald. Qua kernkwaliteiten is het op zijn plek om de drie hoofdcentra meer betekenis te laten hebben dan enkel een exemplarische aanduiding, aangezien de kernkwaliteit van meerkernig Meierijstad nu al door de hoofdcentra voor een deel wordt ingevuld. Hiervoor wordt de volgende aanvullende tekst opgenomen. Dit leidt dus tot een aanpassing van de Toekomstvisie: <i>“Sint-Oedenrode, Veghel-centrum en Schijndel vervullen de rol van hoofdkern, waar centrumvoorzieningen hun plek hebben voor dagelijkse basisbehoeften. De hoofdkernen voorzien in overeenkomend ondernemerschap en geven uitdrukking aan de lokale dynamiek.</i>

			Vanaf hoofdstuk 4 wordt de ontwikkeling van de kernen voorgesteld als geleidelijke groei die past bij de identiteit van elke kern. Hierbij is geen echte uitzondering gemaakt voor de 3 hoofdcentra behalve dat bij hun ontwikkeling groene en landschappelijke inrichting als vast onderdeel van de planontwikkeling is gesteld. Voor het overige valt te denken aan voorzieningen zoals bereikbaarheid, sport en cultuur, sociale cohesie/buurthuizen, waar bij alle kernen aandacht voor is en blijft. Daar waar voorzieningen zoals winkels desondanks verdwijnen is het voordeel benoemd voor inrichting van de openbare ruimte waar ontmoeting centraal staat. Dat geleidelijk meegroeien is in die zin als een ambitie op te vatten voor de vitaliteit van de kernen, waarmee dus ook voor de 3 hoofdcentra. De zwaarte qua inzet ligt bij deze centra anders dan bij de overige kernen, waardoor deze laatste constatering als aanvullende tekst is opgenomen. Dit leidt dus tot een aanpassing van de Toekomstvisie: <i>“Geleidelijke groei als ambitie voor een meerkernig Meierijstad betekent in het bijzonder voor de 3 hoofdkernen dat behoud van de vitaliteit voorop staat. Vitaliteit wordt bepaald door de aantrekkelijkheid van de centra voor bezoekers en inwoners, zoals door compactere centra waar publieksvoorzieningen geconcentreerd worden of door het toevoegen van meer woningen”.</i> Veghel wordt heel expliciet nog als groeikern bestempeld, omdat er een ingrijpende verandering aan de orde gaat zijn. Er is extra aandacht nodig voor een kern als deze uit te groeien heeft naar een stad. Dit heeft dan ook beslist een op zichzelf staande aanduiding nodig, vanwege een veelheid aan aspecten die bij de ontwikkeling een rol gaan spelen.
002	Borging centrumvisie	In de centrumvisie voor Veghel, Schijndel en Sint-Oedenrode is de opgave die we hebben in de 3 centra	Met de twee voorgestelde tekstaanvullingen onder antwoord 001 is

		geborgd en wordt deze reeds uitgevoerd echter moeten we dit thema ook nog borgen in de toekomstvisie Meierijstad. Door het borgen van dit thema in de toekomstvisie zorgen we er samen voor dat we ambtelijk, bestuurlijk en politiek het belang van onze zorg niet uit het oog verliezen.	er voorzien in borging van het belang van de drie hoofdcentra.
003	Toekomst-bestendige centra	In het gehele ontwerp hebben wij nergens een visie, hoe dan ook genaamd, kunnen ontdekken omtrent de harten (winkelcentra) van de -in ieder geval- drie grote kernen: Veghel, Schijndel en Sint-Oedenrode. Er wordt nergens iets beschreven over het belang van de kernen c.q. de winkelkernen. Niet als plek op zich, maar ook niet als belanghebbenden voor het voortbestaan en het bestaansrecht van deze kernen en de omliggende omgevingen. Dat bevreemdt ons in hoge mate. De vraag in deze is dan ook of u als College c.q. Gemeenteraad deze belangrijke aders van de kernen over het hoofd hebt gezien, dan wel het voor u van geen belang is als deze winkelkernen op termijn verdwijnen en er slechts op (voormalige) industrieterreinen detailhandelsbedrijven gevestigd worden c.q. zijn. Er wordt namelijk wel gesproken over ondernemen, de Noordkade en de bedrijventerreinen.	Zie beantwoording op deelvraag 001.
004	Toekomst-bestendige centra	Te uwer informatie: er zijn ongeveer 450 ondernemers, die dagelijks hun best doen om de drie centra aantrekkelijk te houden voor winkelend publiek en bezoekers. En deze ondernemers worden in het ontwerp in de steek gelaten. Een bruisend, veilig, schoon en sfeervol centrum met een ruim en gevarieerd winkelaanbod is van levensbelang voor een stad met 84.000 inwoners. Kortom: De winkelcentra verdienen wat ons betreft een (prominente) plek (lees: eigen paragraaf) in de toekomstvisie. Graag zien wij een goede paragraaf in de toekomstvisie opgenomen. Een paragraaf die recht doet aan het grote belang dat een	Zie beantwoording op deelvraag 001.

		goedlopend winkelcentrum dient voor de uitstraling van Meierijstad, haar inwoners en bezoekers. Wij zijn uiteraard bereid een en ander met u verder te bespreken.	
--	--	---	--

Reactie op zienswijze 18

Zaaknummer: 2828362

	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Prioritering / keuzes	Binnen de gemeentegrenzen spelen diverse ruimtelijke belangen. Er zijn mooie ambities opgesteld op het gebied van stedelijke ontwikkeling, wonen, circulaire economie, sociaal-maatschappelijke thema's en de energietransitie. Echter ons algemene beeld van deze Toekomstvisie is dat de integrale benadering van deze belangen mist. De Waterschappen constateren dat het ordenend principe 'water en bodem sturend' weliswaar verderop in de visie is opgenomen; maar dat een relatie daarmee nog onvoldoende wordt gelegd in de thematische hoofdstukken waar dit vooral aan de orde is (zie hierna ook meer inhoudelijk). Er staat niet beschreven hoe de ambities op het ene thema effect kunnen hebben op de andere thema's of wat de prioritering is die de gemeente geeft aan de verschillende ambities. Daardoor is het onduidelijk hoe de gemeente tot daadwerkelijke afweging gaat komen. De Waterschappen denken in het vervolg graag mee door het inbrengen van hun kennis van het gebied en het watersysteem om de gemeente te helpen bij het maken van keuzes en in te schatten wat de invloed van deze keuzes kan zijn op andere ruimtelijke thema's.	Wij zijn ons als gemeente bewust van het feit dat de verantwoordelijkheid voor een verdere uitwerking, prioritering en concretisering bij de gemeente ligt. Daarin gaan wij graag in op uw voorstel om integraal met elkaar op te trekken in de verdere uitwerking van de Toekomstvisie. Zodat ook hier de ambities en het beleid van de waterschappen en andere overheidsinstanties en stakeholders landen.
002	Proces	Ondanks herhaalde verzoeken om mee te kunnen denken bij de Toekomstvisie in wording (droom- en denkfase), zijn we als waterschap pas laat (in de durf-fase eind 2024) betrokken bij het opstellen van de	De gemeente Meierijstad heeft er inderdaad voor gekozen om met name de maatschappelijke stakeholder nauw te betrekken in het proces. De buurgemeenten, provincie en de waterschappen zijn in de laatste fase op

		Toekomstvisie, waardoor wij niet de mogelijkheid hebben gehad te participeren. Wij verzoeken de gemeente om een procesvoorstel te doen om de Waterschappen in een vroeg stadium te betrekken bij de nadere uitwerking van de Toekomstvisie in de programmalijnen. Zo kunnen wij als overheden constructief samenwerken op (ruimtelijke) vraagstukken.	de hoogte gebracht door inhoudelijke gesprekken te voeren over de concept uitgangspunten uit de visie. We waarderen het dat u een zienswijze heeft ingediend en komen graag tegemoet aan de wens om in de verdere uitwerking van de Toekomstvisie intensiever met elkaar op te trekken.
003	Water en bodem sturend	Het toepassen van het principe water en bodem sturend in hoofdstuk 4.9 is onvoldoende beschreven. Er staat dat deze 'zo goed mogelijk' wordt toegepast, terwijl het ruimtelijk rijksbeleid (Kamerbrief 2022) ervanuit gaat dat dit principe altijd wordt toegepast met als uitgangspunt 'comply or explain'. Technische oplossingen kunnen alleen overwogen worden nadat er een water en bodem sturende afweging gemaakt is, waarbij uitleg gegeven wordt waarom hiervan wordt afgeweken. Hier stellen we een tekstwijziging voor: <i>"Het inrichtingsprincipe water en bodem sturend is leidend bij de locatiekeuze van nieuwe gebiedsontwikkelingen, conform landelijk en provinciaal beleid. Hiermee kijken we aan de voorkant welke locaties geschikt zijn voor welke ruimtelijke ontwikkelingen, waardoor we de leefbaarheid en de effectiviteit van de gebiedsinrichting vergroten en de impact op het klimaat verkleinen. Als hiervan wordt afgeweken, is dat altijd op basis van een zorgvuldige overweging, waarbij we de gevolgen van onze keuze niet afwentelen naar andere gebieden, partijen of toekomstige generaties."</i>	We danken jullie voor het tekstvoorstel betreffende het thema water en bodem sturend. Het is voor ons een goede beschrijving passende bij hetgeen wij voor ogen hebben ten aanzien van dit thema. we hebben daarom jullie tekstvoorstel overgenomen: Dit leidt dus tot de volgende aanpassing van de Toekomstvisie: <i>"Het inrichtingsprincipe water en bodem sturend is leidend bij de locatiekeuze van nieuwe gebiedsontwikkelingen, conform landelijk en provinciaal beleid. Hiermee kijken we aan de voorkant welke locaties geschikt zijn voor welke ruimtelijke ontwikkelingen, waardoor we de leefbaarheid en de effectiviteit van de gebiedsinrichting vergroten naast dat we de impact op het klimaat verkleinen. Als hiervan wordt afgeweken, is dat altijd op basis van een zorgvuldige overweging, waarbij we de gevolgen van onze keuze niet afwentelen naar andere gebieden, partijen of toekomstige generaties."</i>
004	Bodem- en water- kwaliteit	In hoofdstuk 3.9 is er een mooie ambitie opgesteld over het verbeteren van de bodem- en waterkwaliteit. Er is echter geen uitwerking over dit onderwerp in de rest van het document. De landschappelijke kwaliteit die benoemd wordt in de Toekomstvisie lijkt sterk te gaan over bovengrondse kwaliteit. Hier zouden wij ook graag expliciet de ondergrond benoemd	We kunnen de opmerkingen volgen en vullen de tekst in de Toekomstvisie over de landschappelijke kernkwaliteit aan met de dikgedrukte cursieve woorden: <i>Meerijstad ligt als onderdeel van het Groene Woud en het Van Gogh Nationaal Park in verschillende typen landschap met ondergrondse en bovengrondse kwaliteiten. Zo heeft zij een grote variatie aan landbouwgronden, bodemtypen,</i>

		zien. Onder ondergrond verstaan we de kwaliteit en kwantiteit van de ondergrondse water- en bodem(structuur). Aandachtspunt is dat de Kader Richtlijn Water (KRW) niet wordt genoemd. Het is van belang dat de waterkwaliteitsdoelen zoals benoemd in het OER al eerder dan 2040 (te weten 2027) gerealiseerd moeten zijn en in stand worden gehouden. Wij gaan er nu vanuit dat de bestaande kaders voor de waterkwaliteit in de kleinere beken en waterlopen overeind blijven. In de uitwerking van de Toekomstvisie hopen wij dat deze ambitie een duidelijkere plek krijgt.	<i>bossen, heide en de beekdalen van de Aa, Dommel en Leijgraaf.</i> Dit leidt dus tot een aanpassing van de Toekomstvisie. Ten aanzien van de KRW merken we op dat er bewust zo min mogelijk wordt verwezen naar wet- en regelgeving voor de leesbaarheid. Kaders uit vigerend beleid en vigerende wet- en regelgeving zijn uiteraard onverkort van toepassing.
005	Waardering	We zijn positief over de krachtige ambitie op bladzijde 45: "alle ontwikkelingen in Meijerijstad met betrekking tot wonen, openbare ruimte en infra hebben een bijdrage geleverd aan klimaatmitigatie en -adaptatie en biodiversiteit".	Wij danken jullie voor de complimenten betreffende de opgenomen thema's klimaatmitigatie en -adaptatie en biodiversiteit.
006	Integraliteit klimaat-adaptatie	Thema's als klimaatadaptatie en water en bodem sturend zijn in de visie als aparte paragraaf beschreven, terwijl deze ook vervlochten zouden moeten zijn in/met andere thema's. Hier zit een link met de missende integraliteit die wij in het begin van onze zienswijze noemden. Als de thema's als apart onderwerp in de Toekomstvisie zitten, is de kans groter dat bij de uitwerking van de Toekomstvisie in de programmalijnen deze onderwerpen ook individueel worden opgepakt. Dit is een risico voor de thema's klimaatadaptatie en water en bodem sturend, omdat deze niet individueel maar juist in relatie tot de andere thema's moeten worden opgepakt. Ons verzoek is om deze twee thema's ook bij de andere thema's te benoemen waar dit relevant is. Dit is onder andere bij de thema's: - o Verstedelijking en uitbreiding kernen - o Stedelijke ontwikkeling (leefbaarheid in de stad) - o Duurzame landbouw	We zijn ons ervan bewust dat de thema's klimaatadaptatie en water en bodem sturend in veel thema's en opgaven verweven dient te worden. Op deze integrale wijze is de Toekomstvisie Meierijstad 2040 ook tot stand gekomen. In de visuele weergave/ de panorama's hebben deze thema's dan ook een grote rol gekregen. Bij de tekstuele indeling van de visie hebben we voor compactheid gekozen. Door klimaatadaptatie en water en bodem sturend apart te beschrijven konden we dubbelingen in teksten zoveel als mogelijk voorkomen en de compactheid van het document borgen. Bij de verdere uitwerking van thema's en opgaven als Verstedelijking en uitbreiding kernen, Stedelijke ontwikkeling (leefbaarheid in de stad) en Duurzame landbouw zal klimaatadaptatie en water en bodem sturend integraal worden meegenomen.
007	Waardering	We waarderen dat de ruimte in de beekdalen, waterberging en	Wij danken jullie voor de complimenten betreffende het opnemen van beekdalen,

		overstromingsgebieden expliciet worden benoemd in de Toekomstvisie, met name in hoofdstuk 4.9 en bij het tussengebied tussen agrarisch en kernen.	waterberging en overstromingsgebieden in onze Toekomstvisie.
008	Samen- werking	Wij verzoeken om in hoofdstuk 5 ('Doorwerking en uitvoering') een paragraaf toe te voegen over de samenwerking met de waterbeheerders om afstemming bij de verdere uitwerking in programmalijnen te borgen.	Zie reactie op deelvraag 001. Wij willen bij het onderdeel doorwerking geen specifieke partners benoemen. Uiteraard zijn waterbeheerders belangrijke partners voor de gemeente.
009	Gebieds-indeling en nadere uitwerking	Er wordt gerefereerd naar een gebiedsindeling, maar in gesprek met de gemeente begrepen we dat deze er (nog) niet is. Een gebiedsindeling zou veel meerwaarde toevoegen aan de Toekomstvisie, mede omdat daarmee concreter wordt wat de plannen en ambities van de gemeente zijn. Wanneer de gemeente aan de slag gaat met het maken van een gebiedsindeling, vragen we dringend om gebruik te maken van de lagenbenadering zoals voorgeschreven in de provinciale Omgevingsverordening, met (voor bebouwing) het toepassen van de watersignaleringskaart en de klimaatonderlegger. Deze instrumenten zijn opgesteld om het water en bodem sturend principe praktisch toepasbaar te maken. De Waterschappen kunnen hierin ondersteunen.	Wij zijn ons als gemeente bewust van het feit dat de verantwoordelijkheid voor een verdere uitwerking en concretisering bij de gemeente ligt. Daarin gaan wij graag in op uw voorstel om integraal met elkaar op te trekken in de nadere uitwerking van de Toekomstvisie. Zodat ook hier de ambities en het beleid van waterschappen en andere overheidsinstanties en stakeholders landen.

Reactie op zienswijze 19

Zaaknummer: 2829175

	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Algemeen	De inhoud is op een veelheid van doelstellingen echter zo abstract dat deze visie met specifieke aanpassingen ook zou kunnen gelden voor alle gemeenten in Nederland. Bij het lezen van het gehele stuk kunnen we er niet aan ontkomen te moeten constateren, dat alles wat goed is voor de mensheid in een gemeentelijke	Zoals u aangeeft is de Toekomstvisie inderdaad een strategische visie over de verschillende domeinen. Met inderdaad een relatief hoog abstractieniveau. Echter zijn er wel degelijk concrete doelstelling opgenomen voor Meierijstad en ook de beschrijving van het toekomstbeeld en bijv. de kernkwaliteiten zijn specifiek voor Meierijstad. We merken verder op dat de Toekomstvisie ook geen blauwdruk is. Het

		omgeving in Meierijstad zal zijn gerealiseerd. Met andere woorden Meierijstad is de meest toonaangevende gemeente in Nederland qua leefbaarheid en leefomgeving. We mogen best dromen, maar dromen zijn niet altijd in balans met de werkelijkheid.	is mogelijk dat nieuwe (externe) ontwikkelingen vragen om een aanpassing van de Toekomstvisie. Hierbij gaan we er in ieder geval vanuit dat we de Toekomstvisie vier jaar na vaststelling bijstellen. Het actualiseren van de Toekomstvisie kan door bijvoorbeeld het toevoegen van een nieuw onderwerp of ambitie. Of door het geven van duidelijkere kaders op een bepaald onderwerp, zie pagina 50 van de Toekomstvisie.
002	Algemeen	Belangrijk is de vraag, wat is de ist situatie en hoe komen we middels oplossingen cq. oplossingsrichtingen aan de soll situatie, dus het realiseren van de toekomstvisie. Een meer gerichte oplossingsvisie met name op welke wijze kunnen wij het beoogde doel bereiken zal onderdeel moeten uitmaken van deze visie anders zal wat thans wordt beoogd gedoemd zijn te verworden tot een laden document dat veel geld heeft gekost. Daarom stellen wij ons voor dat de aanvullende visie van de weg naar toe van uitermate groot belang is.	In de 'Foto van de leefomgeving' horende bij de Omegevingseffecrapportage (OER) is de bestaande en autonome situatie in beeld gebracht. Hierin is ook ingegaan op het beleid van andere overheden op de thema's. De Toekomstvisie vormt de gewenste situatie en de effecten hiervan zijn in het OER ook in beeld gebracht. Wij erkennen dat de 'hoe' vraag voor een (groot) deel nog niet is beantwoord. Op pagina 48 van de Toekomstvisie beschrijven we: <i>"We moeten beleid (verder) ontwikkelen en projecten uitvoeren. Uiteindelijk zullen deze ambities in de organisatie hun doorvertaling krijgen in andere instrumenten. Zoals omgevingsprogramma's en het omgevingsplan."</i>
003	Stedelijke groei Veghel	De groei van Veghel naar de toekomst zal naar onze mening moeten worden opgevangen door de ontwikkeling zowel binnenstedelijk als buitenstedelijk. Binnenstedelijk zijn dat dan de ontwikkelingen Noordkade, Zuidkade (v.m. mengvoederfabriek Victoria) alsmede het Centrumgebied Stadhuisplein/Meerijplein en Bolkenplein (Masterplan). Deze gebieden zijn uitermate geschikt voor de ontwikkeling van gevarieerde hoogbouw, die dan mede naast de Lambertuskerk de skyline van Veghel bepalen. Naar onze mening mag het te ontwikkelen Centrumplan niet uitsluitend worden gebaseerd op woningbouw, maar moet in dat kader voor de aantrekkingskracht ook mogelijkheden bieden voor	Wij danken jullie voor de gegeven inzichten. We zijn er als gemeente van bewust dat de verdere groei van Veghel om een brede benadering vraagt. Van de opgaven die aan de orde zijn binnen Veghel, maar ook aan de randen. Horeca, winkelveorzieningen, dienstverlening, ontspanning etc. zal worden meegenomen in de verdere uitwerking van de (centrum)plannen voor Veghel.

		verblijven (horeca, winkelnering, dienstverlening, ontspanning etc).	
004	Stedelijke groei	Er zal niet aan te ontkomen zijn om ook strategische keuzes te maken voor nieuwe woongebieden buiten het centrum en daarbij ook het oog te richten op de strategische grondverwerving door de gemeente.	We zijn ons ervan bewust dat een dergelijke buitenwijkse ontwikkeling ook kansen biedt voor de gemeente. In onze Toekomstvisie beschrijven we dat we een dergelijk gebiedsontwikkelingstraject willen gaan onderzoeken. Waarbij integraliteit van de opgaven, alsmede het vinden van een geschikte en passende locatie essentieel is voor het verdere verloop van een dergelijk traject.
005	Verbeelding	Op blz. 24 is een verbeelding weergegeven van de Markt. De huidige ontwikkeling en de ontwikkeling van de randbebouwing is kleinschaliger van karakter. Wellicht zal op bepaalde plaatsen een aanpassing noodzakelijk/zeer gewenst is maar zeker niet in de vorm, zoals op de verbeelding is aangegeven. Wellicht is de verbeelding een optie in het jaar 3000.	In de Toekomstvisie beschrijven we: <i>"in de oorspronkelijke dorpskern hebben we ruimtelijke kwaliteit gerealiseerd door op specifieke plekken juist passende bebouwing toe te voegen"</i> . Kortom, dit is maatwerk. De beelden zijn indicatief en laten zien dat op bepaalde plekken meer intensieve ontwikkeling ook tot de mogelijkheden kan behoren. Waarbij we verder opmerken dat ontwikkelingen anno 2025 niet maatgevend zijn voor de mogelijke situatie in 2040.
006	Woning- bouw grotere kernen	In Schijndel, Sint-Oedenrode en Erp wordt zoveel mogelijk ingezet op inbreiding. Naar onze mening kan de ontwikkeling niet uitsluitend plaatsvinden via inbreiding maar is uitbreiding aan de huidige periferie noodzakelijk. Daarom wordt geadviseerd concreet onderzoek te doen naar aanvaardbare locatie uitbreidingen in deze kernen. Met betrekking tot de inbreiding in Schijndel en Sint- Oedenrode zijn op gerichte plekken hoogteaccenten mogelijk aldus de visie. Is aan te geven waar deze hoogteaccenten dan mogelijk zijn?	We zijn ons ervan bewust dat de gewenste groei niet alleen binnenstedelijk gefaciliteerd kan worden. We beschrijven daarom in de Toekomstvisie dat we willen onderzoeken waar een integraal gebiedsontwikkelingstraject kan landen binnen onze gemeente. In de verdere uitwerking van de Toekomstvisie zal concreter in beeld worden gebracht waar de beschreven (groei)doelstellingen/ ontwikkelingen zouden kunnen landen en de mogelijke hoogteaccenten. Waarbij we in de Toekomstvisie voor Sint-Oedenrode ook een uitbreidingsopgave zien (naast inbreiding), vanwege de historische kern en haar cultuurhistorische erfgoedwaarden en de kenmerkende groene longen. Behoud daarvan vinden we belangrijk.
007	Woning-bouw programma	Op blz. 14 is aangegeven dat Meierijstad in 2040 een passend en betaalbaar woningaanbod heeft voor iedere doelgroep. De kernen hebben hun eigen identiteit en de basisvoorzieningen in alle kernen zijn op peil. Het is naar onze mening niet juist dat bij de ontwikkeling van plannen wordt uitgegaan van het adagium 50% sociale huur. Een afstemming op	Bouwen voor 50% sociale huur is niet opgenomen in de Toekomstvisie. De woningbouwprogrammering verloopt vooralsnog volgens het bestaande tactische beleid, de woonzorg visie. Uitwerkingen van de Toekomstvisie volgen en worden uiteraard in afstemming met onze partners en stakeholders opgesteld.

		basis van de realistische behoefte in de verschillende kernen is een meer voor de hand liggend uitgangspunt. Dit betekent dat bijvoorbeeld een evenwicht is te bereiken in de sociale klasse, middeninkomens en hogere inkomens. Bovendien is ook van belang de wijze van bebouwen. Is het complexbouw dan wel eengezinsbouw daarbij te betrekken.	
008	Huisvestings-organisatie middenhuur	Om met name de realisatie van verhuur ten behoeve van de middeninkomens verantwoord mogelijk te maken wordt door ons geadviseerd te bezien in hoeverre het mogelijk is in een gemeenschappelijk verband met andere gemeenten te komen tot oprichting van een huisvestingsorganisatie voor de verhuur van woningen en appartementen voor de middeninkomens.	Zie beantwoording bij deelvraag 007.
009	Basis-voorzieningen	Een nadere definiëring wat onder een basisvoorziening in de verschillende kernen wordt verstaan is zondermeer noodzakelijk.	Zie pagina 27 van de Toekomstvisie: onder een basisvoorziening verstaan wij een school, een sportvereniging en een gemeenschapshuis.
010	Landelijk gebied	Het is naar onze mening te overwegen waard te onderzoeken om kleinschalige initiatieven te ontwikkelen om nieuwe buurtschappen te creëren in het buitengebied (blz. 14). Naar onze mening mag dit niet verstorend werken in relatie tot een vitale ontwikkeling van het landelijk gebied. Ook is daarbij aangegeven een grootschalige gebiedsontwikkeling waarbij alle ruimtelijke ontwikkelingen samen komen. Voorbeelden van deze integratie zijn verder genoemd. We kunnen woningbouwopgaven daarbij onderschrijven maar zien een directe relatie met een top werklocatie niet zitten. Overigens is het een vraag waar deze nieuwe woon/werk locatie in Meierijstad wordt gedacht.	In de Toekomstvisie is opgenomen dat woningen in het buitengebied in de primaire agrarische gebieden en het tussengebied agrarisch en natuur alleen in de bebouwingslinten zijn toegestaan. Bijvoorbeeld op plekken waar boeren zijn gestopt en stallen zijn gesloopt. In het tussengebied agrarisch en kernen is de omslag naar andere functies mogelijk. Uiteraard dient dit weloverwogen plaats te vinden. Dit is onderwerp van nadere uitwerking. In de Toekomstvisie beschrijven we dat we (de locatie van) een nieuwe woon/werklocatie gaan onderzoeken, de locatie daarvan is nu nog niet bekend.

		De verstedelingsopgaven, de klimaatadaptatie en de energietransitie vragen veel ruimte in het huidige landelijk gebied. Daarbij dienen duidelijk keuzes te worden gemaakt ook in relatie tot de aantrekkelijkheid van agrarische bedrijfsvoering en behoud dan wel uitbreiding van de natuur- en recreatiemogelijkheden. Een duidelijke structuurvisie dient op dit gebied naar onze mening dan ook te worden ontwikkeld. Een opvulling van vrijkomende agrarische bebouwing zal weloverwogen en gestructureerd dienen plaats te vinden.	
011	Agrarische sector	Onontkoombaar is een ingreep in de agrarische sector teneinde te bereiken dat minder stikstof wordt uitgestoten. Meierijstad is ook een gemeente waar intensieve veehouderij een belangrijke rol speelt. De gemeente alleen lost dit probleem niet op. Aangezien het rijk nog steeds geen noodzakelijke stappen zet het uiteindelijke doel van aanzienlijke reductievermindering te bereiken is het de vraag of met name de landbouw als geheel wel op tijd (2040) is een omslag te maken en wat dan de effecten zijn in met name het buitengebied van Meierijstad.	In paragraaf 4.8 van de Toekomstvisie beschrijven we dat we niet afwachten wat andere overheden opleggen en ruimte bieden aan een gevarieerde en duurzame agrarische sector én aan de versterking van andere opgaven. Aanvullend merken we op dat de opgaven in het buitengebied veel breder zijn dan de stikstofopgave en we dit integraal beschouwen.
012	Bedrijvigheid	Het versterken van de economische positie, de focus op Agrifood en de maakindustrie en een veerkrachtige arbeidsmarkt: 6.1. Ook hier zal een keuze moeten worden gemaakt op welke plaatsen uitbreiding van bedrijvigheid zal kunnen plaatsvinden. Dit zou ook kunnen binnen bestaande bedrijfsterreinen. Een adequate aansluiting (op met name de hoofwegenstructuur) is dan onontbeerlijk.	Deze keuzes worden in een later stadium gemaakt. De ontsluiting is inderdaad een van de criteria die hierbij van belang zijn.
013	Bedrijvigheid	Naar onze mening moet worden vermeden, dat er een tweede foodpark ontstaat met een gigantische blokkendozen	De ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein is gebaseerd op behoefteprognoses en aanverwante regionale afspraken waarin te voorzien is,

		realisatie, die zo wel stedenbouwkundig als leefomgeving niet aanvaardbaar is. Naar onze mening is hierbij dan ook uiterste terughoudende te betrachten.	waarbij een hoofdpartner de Provincie is. De invulling wordt vervolgens zo duurzaam mogelijk ingericht en is afhankelijk van het tijdsgewricht waarin de daadwerkelijke realisatie plaatsvindt.
014	Mobiliteit en beeldkwaliteit	De omgeving van met name de toegang naar het centrum van Veghel dient het visitekaartje te zijn. Met name gaat dan over het Industrieel blik langs A50 (BAS). Dit gedeelte biedt een ontluisterende blik. Veel zaken worden beoordeeld op beeldkwaliteit. Wij adviseren u dan ook dit te onderzoeken, welke maatregelen er dan kunnen worden genomen om de zo ingrijpende en in het oog springende warboel een ander acceptabel aanzicht te geven.	Bij de inrichting van welke ruimtelijke ontwikkeling dan ook is aandacht voor beeldkwaliteit. De aandacht hiervoor voorkomt echter niet dat er verschillende interpretaties resteren over acceptatie van het uiteindelijke beeld.
015	Mobiliteit	Belangrijke ingaande en uitgaande verkeerstromen zijn met name de Corridor, de Rembrandlaan, de Udenseweg, de weg naar Erp maar ook de toevoer van de wegen naar en van de N279. Ook al zou worden besloten tot en omleiding om Zijtaart dan nog zal het gedeelte langs de Zuid-Willemsvaart bij Veghel met name ook voor het noodzakelijke bestemmingsverkeer naar Veghel op diverse plaatsen vragen om een heroriëntatie. Immers verwacht mag worden een verkeersafwikkeling, die voor een middellange tot lange termijn houdbaar is.	De beschreven groei van Veghel gaat gepaard met een brede kijk naar alle opgaven van deze kern. Uiteraard zal infrastructuur en mobiliteit meegenomen worden in de verdere planontwikkelingen. Het zal deel zijn van de verdere uitwerkingen van de Toekomstvisie.
016	Mobiliteit	De nieuwe woningbouwontwikkeling op met name de Noordkade maar zeker ook van en naar de Zuidkade vergt een gedegen studie naar de afwikkeling van het verkeer en de toenemende druk hierdoor op het centrumgebied. Het is dan zeker niet uitgesloten dat met name het Heilig Hartplein wederom aan een heroriëntatie moet worden onderworpen.	Dat een zorgvuldige studie naar de planontwikkeling nodig is, ligt voor de hand. Wanneer de daadwerkelijke planontwikkeling plaatsvindt komt aan de orde wat de afbakening exact moet zijn en welke onderwerpen beslist aan de orde worden gesteld.
017	Mobiliteit	Voor met name het historisch centrum en de periferie daarvan is	Deze keuzes zijn onderdeel van de verdere uitwerking en bij gebiedsontwikkelingen.

		het noodzakelijk belangrijke keuzes te maken over de doorstroming en de wijze van inrichting van de verschillende verkeersstromen.	
018	Mobiliteit	Een van de belangrijkste elementen om te komen tot een mobiliteitstransitie is een adequaat openbaar vervoer. Er vindt steeds verdere inkrimping plaats en de bereikbaarheid voor met name ouderen wordt steeds nijpender. Daarom zal ook een van de voorwaarden moeten zijn in voldoende mate de bereidheid te hebben daarvoor gemeenschapsgeld in te zetten.	We zetten in de Toekomstvisie in op de mobiliteitstransitie en openbaar vervoer. Uiteraard zijn daar ook middelen voor nodig, waarover we ook in gesprek zijn met andere overheden. Meierijstad is regionaal goed aangehaakt bij gesprekken over planvorming ten aanzien van mobiliteit.
019	Eenzaamheid	Als wordt aangegeven (blz. 26) dat eenzaamheid in 2040 is geminimaliseerd dan vragen wij ons in alle redelijkheid af hoe dit zal en kan worden bereikt. Immers niet in alle wijken zijn gemeenschapsvoorzieningen voorhanden. Het is naar onze mening dan ook zaak te komen tot een heroriëntatie, waarbij het niet is uitgesloten dat belangrijke aanvullende financiering van gemeentewege noodzakelijk zal zijn.	Wij willen eenzaamheid bestrijden door het ontwikkelen van zorgzame wijken en kernen. Hiervoor is het belangrijk dat er in elke wijk of kern een gemeenschapshuis aanwezig is. Samenwerkende professionele organisaties en burgerinitiatieven dragen bij aan het terugdringen van eenzaamheid.
020	Bestaanszekerheid	In 2040 wordt bereikt dat inwoners bestaanszekerheid ervaren op het gebied van inkomen, gezondheid, gezin en participatie (bl.14). De gemeente mag geen inkomenspolitiek bedrijven. Dit is voorbehouden aan de rijksoverheid. Slechts marginaal kan worden bijgesprongen middels gemeentelijke regelingen. Wanneer het hoofdelement nog steeds is dat landelijk veel inwoners onder een realistische inkomensgrens leven en dat het wellicht nog jaren kan duren voordat bestaanszekerheid van uit het rijk is gewaarborgd rijst de vraag of dit voornemen in 2040 wel realistisch is.	Wij zullen ons binnen de mogelijkheden die wij beschikbaar hebben, inzetten om bestaanszekerheid voor onze inwoners te realiseren.
021	Zorgzame wijken	Onder 3.4. is aangegeven, dat het uitgangspunt is er te zijn voor elkaar en te zorgen voor elkaar,	De zorgtransitie vraagt om een cultuurverandering van onze geïndividueerde samenleving. Wij zien

		waardoor zorgzame wijken ontstaan. Door minder behoefte aan solidariteit en doordat onze maatschappij veel individueller wordt, dient met name in het denken handelspatroon van jeugd en jongvolwassenen een omslag plaats te vinden. Doordat een groot gedeelte van de arbeidsmarkt bestaat uit twee verdieners is het de vraag of men voldoende tijd, naast de behoefte aan eigen vrije tijd kan en wil vrijmaken, ook om te kijken en te zorgen voor anderen. Aangezien er in deze tijd een aanmerkelijk tekort is aan vrijwilligers is het de vraag op welke wijze wij als gemeenschap daarin verandering kunnen brengen. Dit zal een behoorlijk opgave betekenen om dit te bereiken.	dat ook jongeren bereid zijn om zich in te zetten in de buurt. Een voorbeeld hiervan is de inzet van buurtverbinders op LeefGoed. De vergrijzing biedt kansen om voor en door ouderen activiteiten in de wijk te organiseren. Het stimuleren van een cultuurverandering en het versterken van de sociale basis in de wijken en kernen zal bijdragen aan actief burgerschap en zorgzame wijken en kernen.
022	Jeugdhulpverlening	De Jeugdhulpverlening baart nog steeds grote zorgen. De vraag is of met het beschikbaar stellen cq. hebben van te beperkte financiële middelen wel tot een realistische oplossing cq. zorg kan worden gekomen. Wij gaan er van uit dat de gemeente Meierijstad met name in financiële zin de rijksoverheid blijft aanspreken op het beschikbaar stellen van voldoende financiële middelen om een gedecentraliseerde taak op een adequate en verantwoorde wijze te kunnen blijven uitvoeren.	Het is belangrijk dat het Rijk voldoende middelen beschikbaar stelt voor Jeugdzorg. Daarnaast is het ook belangrijk om in te zetten op normalisering van de Jeugdzorg. Een cultuurverandering die nodig is en waar jongeren zelf, ouders, verenigingen en scholen aan kunnen bijdragen.
023	Energie- systeem	De vraag is ook hoe komen we vooral in traditionele wat oudere woonwijken alsmede in de historisch centra en de periferie daarvan zo snel als mogelijk van het gas af. Ook in deze gebieden zijn oplossingen nodig voor de in het verre verleden gerealiseerde appartementsbouw. Allemaal elementen die vragen om een doelgerichte maar ook een evenwichtige structurele oplossing. Naar onze mening staan we als gemeentelijke overheid in deze behoorlijk aan de zijlijn en het is ook niet te verwachten dat een	De energietransitie is complex en er zijn nu eenmaal meerdere maatregelen en oplossingen naast elkaar nodig om de CO2 uitstoot te reduceren. We delen uw mening niet dat de gemeente aan de zijlijn staat. We delen uw mening niet dat een duurzaam energiesysteem in 2024 onhaalbaar is. We erkennen wel dat dit een majeure opgave is en dat partners en medeoverheden hard nodig zijn om de ambities waar te maken. Daarom werken we ook samen met de RES-regio, organisaties en ondernemers op dit vlak.

		duurzaam energiesysteem in 2040 werkelijk zal zijn (blz.17).	
024	Cultuur	De culturele mogelijkheden op de Noordkade en de ontwikkeling daarvan is toe te juichen en biedt voor velen een adequate tijdsbesteding. In het kader van Leefgoed Veghel zou het aanbeveling verdienen een ontmoetingsplaats te creëren voor met name bewoners van het centrum. Door intensivering in de toekomst van de woonbebouwing de periferie van het historisch centrum, wordt de vraag naar (een) ontmoetingsruimte (n) steeds groter. Daarbij zou gedacht kunnen worden om de voormalige kapel in het Kloosterkwartier aan de Deken van Miertstraat te gebruiken als mogelijkheid van kleinschalige culturele optredens in combinatie met andere ruimten voor ontspanning en ontmoeting.	Wij ontwikkelen met onze partners op LeefGoed op dit moment een LeefGoed centrum en een Ontmoetingscentrum. Het Ontmoetingscentrum is al bijna een jaar geleden geopend. Het LeefGoed centrum volgt eind dit jaar. Hier worden activiteiten aangeboden / ontwikkeld gericht op ontmoeten, sport & bewegen en kunst & cultuur.
025	Participatie	Het ontbeert het centrum van Veghel op dit moment aan een instituut ter behartiging van zeer uiteenlopende gemeenschappelijke belangen. Wellicht dat u kunt bevorderen en ondersteunen dat wordt gekomen tot in het leven roepen van een centrum vereniging (wijkraad) die de belangen behartigt van een veelheid van zaken die zich in het centrum voordoen dan wel ontwikkelingen op korte, middellange en langere termijn.	Voor alle drie de hoofdkernen Sint-Oedenrode, Schijndel en Veghel zijn centrumorganisaties opgericht en actief om de vitaliteit van de centra te behouden of verder te stimuleren. De centrumvisie is hiervoor het centrale plan van uitwerking en daarmee volstaan we in het samenbrengen en activeren van belangen in het belang van de hoofdcentra. Voor de kleinere kernen voorzien we hier als gemeente in door de buurt- en wijkaanpak met dorps- en wijkraden.
026	Toegankelijk- heid	Op blz. 28 is aangegeven dat het Uniek Centrum voor Sporten in 2040 is uitgebreid tot het nationale expertisecentrum voor inclusief sporten. Daarbij is ook vermeld dat om iedereen mee te kunnen laten doen in het dagelijkse leven er actief gewerkt aan toegankelijkheid. Niet duidelijk is wat hiermee wordt bedoeld en welke weg dan moet worden bewandeld om dit doel en de plaats waarop dit zou moeten plaatsvinden te bereiken.	In de visie zijn ambities geformuleerd en het beleid op hoofdlijnen. Veel onderwerpen zoals het nationale expertise centrum voor uniek sporten zullen op een later moment worden uitgewerkt.

027	Financieel	Gemeentelijke ondersteuning wordt op blz. 6 gekenmerkt als het kan beter. Op blz. 19 wordt aangegeven, dat de ambitie van Meierijstad is een krachtige gemeente te zijn. Burgerparticipatie staat nog in de kinderschoenen en ook de participatie in zijn algemeenheid laat veel te wensen over. In hoeverre bezuinigingen op het ambtelijk apparaat zijn weerslag hebben (terugdringen formatie) in het kader van het oplossen van problemen als uitvloeisel van het zgn. Ravijnjaar, doet het ergste vrezen voor de nabije toekomst.	Wij kunnen het op deze punten alleen maar oneens met u zijn. Op de eerste plaats hebben uw opmerkingen betrekking op de huidige situatie en veel minder op de Toekomst(visie). Op de tweede plaats staat (burger-) participatie nu niet in de kinderschoenen. En geven we in de visie (paragraaf 4.11) daar veel aandacht aan. Op de derde plaats wordt op dit moment een zeer afgewogen ombuigingsproces i.r.t. het ravijnjaar doorlopen. En wordt de discussie over voldoende capaciteit/middelen gevoerd in het kader van de meerjarenbegroting 2026 ev. Tot slot. Van uw diskwalificatie van onze raad(s)fracties)) nemen wij (grote) afstand.
-----	------------	---	---

Reactie op zienswijze 20

Zaaknummer: 2828889

	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Triple G	Fairtrade draagt bij aan 10 van de 17 SDG's. Onder Goal 17, partnerschap om doelen te bereiken, willen we een Global Goals Gemeenschap (GGG, ofwel triple G) oprichten. In Meierijstad zijn er heel veel initiatieven die bijdragen aan 1 of meerdere goals . Vaak weten initiatiefnemers niet eens dat er anderen zijn die eenzelfde doel hebben. Met de Global Goals Gemeenschap brengen we alle lopende initiatieven van onze inwoners, bedrijven, instellingen en verenigingen samen. En vanuit de ontmoetingen kunnen nieuwe samenwerkingen ontstaan. Een triple G kan de verbindende factor zijn om die sterke samenwerking te bereiken. De gemeente (lees college en raad) heeft een belangrijke rol in de gemeenschap. Als Stichting zetten we de eerste stapjes naar een brede samenwerking onder de vlag van Global Goals. We vertrouwen erop dat ook de gemeente haar rol hierin pakt.	U mag er inderdaad op vertrouwen dat ook de gemeente haar rol hierin pakt. Overigens zonder het initiatief over te nemen.
002	Complimenten	Afsluitend, onze complimenten voor het ontwerp toekomstvisie en voor de	Dank voor de complimenten. Fijn dat u dit initiatief wil nemen.

		wijze waarop deze ontstaan is met veel input vanuit de gemeenschap. Wij zullen onze verantwoordelijkheid nemen en starten met een (klein) initiatief, dat samen met de gemeente kan uitgroeien. Daarmee geven we samen een hele mooi invulling aan goal 17. Een start voor samenwerking naar alle SDG's!	
--	--	--	--

Reactie op zienswijze 21

Zaaknummer: 2830781

	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Vitale energie-infrastructuur	In dat kader is het optimaal beheren, onderhouden en veiligstellen van nieuw te realiseren en gerealiseerde assets ten behoeve van een ongestoorde ligging en aanwezigheid daarvan gedurende de gehele levensfase een belangrijke kerntaak van TenneT. Uitgangspunt daarbij is dat deze vitale infrastructuur een gepaste bescherming verkrijgt en behoudt in ruimtelijke plannen en besluiten die worden op- en vastgesteld voor zowel de onder- als bovengrond. Dit alles met als doel deze infrastructuur niet te verstoren en deze op een effectieve en efficiënte manier in stand te kunnen houden en beheren Het bovenstaande brengt met zich mee dat TenneT u verzoekt om op een passende wijze rekening te (blijven) houden met de aanwezigheid van deze bestaande vitale infrastructuur in uw gemeente en eventuele doorwerking naar een omgevingsplan. Door de aanwezigheid van de hoogspanningsverbindingen en het hoogspanningsstation vormt TenneT namelijk één van de ruimtevragers en belanghebbenden binnen uw gemeente. Deze bestaande assets wensen wij op een juiste manier planologisch te borgen en te behouden ten behoeve van de leveringszekerheid.	Allereerst stellen we uw uitgebreide reactie zeer op prijs. Dit geeft een grote blijk van betrokkenheid bij de toekomstige ontwikkeling van Meierijstad. De Toekomstvisie gaat in op een breed scala aan onderwerpen voor een looptijd tot 2040. Om die reden is het een strategische visie die op hoofdlijnen blijft. Het detailniveau blijft daarom abstract van aard en krijgt in tactisch beleid een veel meer gedetailleerde uitwerking. Als onderdeel van de inzet op de energiemix is een goede en toekomstbestendige elektriciteitsvoorziening uiteraard de sleutel. Bovendien is dit voor de verstedelijking een essentiële randvoorwaarde. Het is dan ook van evident belang dat we voor onze planontwikkeling op alle relevante onderwerpen die u aanhaald in uw zienswijze bijtijds in contact treden met Tennet en andere energiepartners.

002	Toekomstige energievoorziening	De komende decennia gaat de energievoorziening in Nederland fors veranderen. Een stabiel en toekomstbestendig elektriciteitsnetwerk wordt nog meer noodzakelijk vanwege de afnemende beschikbaarheid van fossiele brandstoffen en de opkomst van nieuwe energiebronnen. Met het oog op de Energietransitie kunnen er de komende jaren diverse netuitbreidingen/wijzigingen gaan plaatsvinden. Eveneens vanwege de klimaatadaptatie zullen er wellicht aanpassingen aan het net noodzakelijk zijn. Hiervoor is ruimte nodig. Om toekomstige ontwikkelingen zo snel mogelijk uit te kunnen voeren, is het gewenst om dit ruimtebeslag op te nemen c.q. te vermelden in uw toekomstvisie.	Zie beantwoording op deelvraag 001.
003	Verdere samenwerking	Na het doornemen van uw toekomstvisie, willen we graag aanvullende aandacht vragen voor een aantal onderwerpen die relevant zijn ter plaatse of in de nabijheid van bestaande verbindingen of in de nabijheid van hoogspanningsstations. Deze onderwerpen zijn toegelicht in bijlage 1 welke aan deze mail is toegevoegd. Aangezien wij reeds vooroverlegpartner zijn, zouden wij graag de samenwerking voortzetten bij toekomstige plannen of beleidsdocumenten die keuzes omvatten die relevant zijn voor het landelijke hoogspanningsnet. Door ons vroegtijdig bij deze plannen te betrekken, kunnen wij tijdig beoordelen of de veiligheid en leveringszekerheid van onze hoogspanningsverbindingen in het geding komen en of de plannen (technisch) uitvoerbaar zijn.	Zie beantwoording op deelvraag 001.
004	Energietransitie	TenneT waardeert de ambities van de gemeente Meijerijstad op het gebied van de energietransitie, zoals beschreven in het ontwerp toekomstvisie. Het is cruciaal dat er in de verdere uitwerking van de omgevingsvisie en bij wijziging van het omgevingsplan voldoende ruimte	Zie beantwoording op deelvraag 001.

		wordt gereserveerd en geborgd voor de benodigde netinfrastructuur. Dit is essentieel om de energietransitie te ondersteunen en te versnellen. De komende jaren zullen diverse netuitbreidingen en wijzigingen plaatsvinden om te voldoen aan de groeiende vraag naar duurzame energiebronnen. Het is belangrijk dat deze infrastructuur wordt beschermd en geïntegreerd in ruimtelijke plannen.	
005	Geluidsregimes en hoogspanningsstation	Regelgeving omtrent geluid in de directe omgeving van hoogspanningsstation dient expliciet te worden afgestemd met TenneT TSO B.V. (hierna te noemen TenneT). Gezien de aanwezigheid van hoogspanningsstation binnen de gemeentegrenzen, is het van groot belang dat geluidregels in het omgevingsplan worden afgestemd om de veiligheid en leveringszekerheid van de hoogspanningsinfrastructuur te waarborgen.	Zie beantwoording op deelvraag 001.
006	Gezondheid en magneetvelden	Potentiële risico's van elektromagnetische velden voor de gezondheid van omwonenden en mogelijke interferenties met apparatuur dienen te worden meegenomen in de gemeentelijke omgevingsvisie. Het is belangrijk dat de gemeente standpunten inneemt over hoe met deze risico's wordt omgegaan en dat relevante en actuele informatie wordt verstrekt om de gezondheid van de inwoners te beschermen.	Zie beantwoording op deelvraag 001.
007	Klimaatadaptatie	Bij de implementatie van klimaatadaptatiemaatregelen dient rekening te worden gehouden met de mogelijke effecten op zowel bovengrondse als ondergrondse hoogspanningsinfrastructuur. Maatregelen zoals waterberging en vergroening van de openbare ruimte kunnen invloed hebben op de stabiliteit en toegankelijkheid van hoogspanningskabels en stations. Vroegtijdige afstemming met TenneT is noodzakelijk om veilige en technisch verantwoorde oplossingen te realiseren.	Zie beantwoording op deelvraag 001.

008	Vogelweide-gebieden	Het aanwijzen van vogelweidegebieden kan de kans op draadslachtoffers vergroten en het onderhoud van hoogspanningsverbindingen bemoeilijken. TenneT vraagt om rekening te houden met de hoogspanningsverbindingen bij het aanwijzen van deze gebieden om de veiligheid en toegankelijkheid voor onderhoud te waarborgen.	Zie beantwoording op deelvraag 001.
009	Waterretentie-gebieden	Bij het aanwijzen van waterretentiegebieden dient rekening te worden gehouden met de hoogspanningsverbindingen en dit vooraf af te stemmen met TenneT. Veranderingen in de ondergrond, zoals vernatting, kunnen instabiliteit veroorzaken voor masten en de bereikbaarheid van kabels en verbindingen voor onderhoud en calamiteiten beïnvloeden.	Zie beantwoording op deelvraag 001.
010	Versterken/verhogen waterkeringen	Vooraf overleg plegen bij het versterken/verhogen van waterkeringen binnen de belaste strook van een hoogspanningsverbinding is noodzakelijk. Dit om te toetsen of de veiligheidsnormeringen met betrekking tot afstand tussen de ondergrond en de draden van een hoogspanningsverbinding kunnen worden gehand haafd.	Zie beantwoording op deelvraag 001.
011	Natuurgebieden / Groen / NNN	Bij de ontwikkeling en/ofaanwijzing van natuurgebieden dient rekening te worden gehouden met de hoogspanningsverbindingen. Binnen de belaste strook van een bovengrondse hoogspanningsverbinding verzoeken wij geen hoogopgaande beplanting of bomen aan te brengen. Voor ondergrondse kabels verzoeken wij geen diepwortelende struiken of bomen aan te brengen zonder schriftelijke toestemming van de netbeheerder.	Zie beantwoording op deelvraag 001.
012	Zonne-energie	Plannen voor zonneparken binnen de belaste strook van een hoogspanningsverbinding dienen vooraf te worden getoetst door TenneT. Het is noodzakelijk dat de plannen technisch uitvoerbaar en	Zie beantwoording op deelvraag 001.

		toelaatbaar zijn om de veiligheid en leveringszekerheid van de hoogspanningsinfrastructuur te waarborgen.	
013	Windturbines	Windturbines >15 meter Wanneer windturbines in de buurt van een hoogspanningsverbinding worden opgericht, dan verzoeken wij om bij het aanwijzen van gebieden rekening te houden met het Handboek Risicozonering Windturbines. TenneT acht het risico van windturbines op haar infrastructuur aanvaardbaar wanneer wordt voldaan aan de afstanden zoals vermeld in het handboek. Indien niet kan worden voldaan aan deze afstanden, is het advies om contact op te nemen met de Relatiebeheerder Ruimtelijke Plannen, te bereiken via ruimtelijkeplannen(tennet.eu).	Zie beantwoording op deelvraag 001.
014	Windturbines	Voor windturbines met een hoogte kleiner dan 15 meter is het verzoek dat een afstand aangehouden wordt van de werpafstand van 2x nominaal toerental ten opzichte van hoogspanningsstations en bovengrondse verbindingen. Met betrekking tot ondergrondse hoogspanningsverbindingen dient een minimale afstand van 25 meter vanaf de buitenste kabel te worden aangehouden. Naar aanleiding van jurisprudentie door de Raad van State is in de uitspraak onder andere bepaald dat regels moeten worden gesteld om daarmee de kans op falen van de windturbine en daarmee een risico op onderbreking van de energielevering te voorkomen. Dit dient te worden geborgd in de regels van een omgevingsplan en/of een (omgevings)vergunning. Een uitzondering dat hierop getoetst wordt door het bevoegd gezag door een aanpassing van de beleidsregels zien wij in dat kader graag opgenomen.	Zie beantwoording op deelvraag 001.
015	Risicovolle inrichtingen en externe veiligheid	Bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen dient uitsluiting van Seveso-inrichtingen in de directe nabijheid van hoogspanningsinfrastructuur te	Zie beantwoording op deelvraag 001.

		worden overwogen. De aanwezigheid van gevaarlijke stoffen kan brand- of explosiegevaar veroorzaken, wat invloed kan hebben op de leveringszekerheid van de hoogspanningsinfrastructuur.	
016	Ruimtelijke ontwikkeling en functiewijziging	Afstemming met TenneT over gewenste ontwikkelingen nabij hoogspanningsinfrastructuur is noodzakelijk. Dit om nadelige gevolgen voor de infrastructuur te voorkomen en de veiligheid en leveringszekerheid te waarborgen.	Zie beantwoording op deelvraag 001.
017	Aanvraag omgevingsvergunningen	Initiatiefnemers dienen voorafgaand aan vergunningverlening een gesprek aan te gaan met TenneT. Dit stelt TenneT in staat om voorwaarden te stellen voor de uit te voeren (bouw)werken en te toetsen of de plannen technisch realiseerbaar en toelaatbaar zijn.	Zie beantwoording op deelvraag 001.
018	Vergunningsvrije activiteiten	Voor het toestaan van vergunningvrije activiteiten dient een uitzondering te worden gemaakt in gebieden waar de belaste strook van een hoogspanningsverbinding zich bevindt. Dit om de veiligheid en leveringszekerheid van de hoogspanningsinfrastructuur te waarborgen.	

Reactie op zienswijze 22

Zaaknummer: 2836873

	Onderwerp	Zienswijze (deelvragen)	Antwoord
001	Complimenten	In de eerste plaats willen we u complimenteren met het stuk dat ter inzage gedeeld is. Er ligt een zeer ambitieuze visie op de toekomst van Meierijstad. Een visie waarin de eigenheid van de gemeente wordt behouden, de talenten van verschillende kernen wordt benut en waar er een plek is voor alle inwoners om mee te doen. Een gemeente waarin eenieder die hier woont, werkt en leeft zich thuis kan voelen. Aan het realiseren van die ambitie dragen wij graag bij.	Wij danken u voor uw positieve reactie op onze Toekomstvisie.

002	Sociaal werk	Vanuit ons organisatieperspectief zijn wij zeer enthousiast te lezen over de prominente plek die sociaal werk heeft in de toekomstvisie van Meierijstad. Die komt om te beginnen naar voren in een belangrijke pijler: het versterken van de sociale basis en zorgzame wijken. Wij geloven dat het van belang is om voorzieningen in wijken, buurten en straten te organiseren zodat er dichtbij alle inwoners van Meierijstad ondersteuning is. Dit is waar wij nu ook dagelijks mee aan de slag zijn; Vanuit nabijheid het optimale uit inwoners halen, focussen op wat wél kan, met alle talenten en mogelijkheden die zij hebben. Wij laten inwoners actief meedoen zodat zij waarde toevoegen en zich onderdeel voelen van een groter geheel. Dit is existentieel voor een sociale basis en zorgzame wijken. Daarnaast lezen wij ook dat er richting 2040 wordt ingezet op preventie. Dit wordt mede ingezet om de zorg toegankelijk, betaalbaar een kwalitatief te houden. Door wijk- en buurtgericht te werken worden lichte ondersteuningsvragen in de leefwereld van de inwoner beantwoord. Ook hierin ligt de kracht van sociaal werk. Mede door onze vrijwilligers goed te ondersteunen en daarbij actief burgerschap te ontwikkelen dragen wij bij aan het realiseren van laagdrempelig contact en vroegtijdige ondersteuning bij (zorg)vragen. Specifiek lichten we hierbij de ambitie van de gemeente Meierijstad uit t.a.v. de jeugdhulp. In 2025 heeft 1 op de 8 jongeren in Meierijstad jeugdhulp, de ambitie is om in 2040 dit 1 op de 14 te laten zijn. Wij geloven dat onze inzet in het voorliggend veld een substantiële bijdrage kan leveren aan deze doelstelling. Onze jeugd is de toekomst, de 16-jarige van nu is in 2040 zelf een ouder in de gemeente Meierijstad. Het is onze gezamenlijke opdracht om goed voor hen te zorgen zodat zij ook duurzaam verbonden	SWM geeft uitvoering aan het gemeentelijke beleid. Hierbij worden inwoners actief betrokken en werken professionals en heel veel vrijwilligers intensief samen. Wij delen met u dat sociaal werk een belangrijke bijdrage kan leveren om onze ambities waar te maken. Zeker als het gaat om het versterken van het voorliggend veld en het collectiveren van ondersteuningsvragen.
-----	--------------	--	---

		blijven aan de plek waar zij opgroeien. Door onder andere te investeren in jongerenwerk en behouden wij dit talent voor de gemeente Meierijstad.	
003	Samenwerking	Tot slot is het van belang om te benadrukken dat vanuit Sociaal Werk de verbinding tussen de leefwereld van inwoners en de systeemwereld daarbuiten wordt verbeterd. Sociaal Werk fungeert als bruggenbouwer en laat inwoners participeren. Door onder meer vertaler van wensen en behoeften te zijn dragen wij bij aan een het bestuurlijk leiderschap dat verbonden is met de gemeenschap. Naast de verschillende perspectieven die raken aan Sociaal Werk hechten wij er vanuit Sociaal Werk Meierijstad en Lentl ook aan dat onze bijdrage aan de uitvoering van deze visie verder reikt dan enkel sociaal werk. Samen met belangrijke samenwerkingspartners zoals Area en Woonmeij, Senior-Rooi, KBO en Seniorenraad, het Elde College, Fioretti of KW1C en Platform Ondernemend Meierijstad dragen wij bij vanuit inwonersperspectief aan de doorontwikkeling van Meierijstad. Hierbij kan worden gedacht aan de inrichting van nieuw te realiseren wijken en buurten. Door te weten waar inwoners belang aan hechten in hun leefomgeving speelt Sociaal Werk Meierijstad proactief en vroegtijdig een rol bij het ontwikkelen van deze nieuwe plannen. Wij kijken uit om in de toekomst samen te werken aan de toekomst van Meierijstad. Met de ambitieuze visie die er ligt, de kracht van alle 13 kernen van de gemeente Meierijstad, de betrokken inwoners en vrijwilligers zien wij uit naar de toekomst. Heel graag samen! Via dit schrijven nodigen wij u ook om in de toekomst elkaar te ontmoeten en in gesprek te gaan over onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het welzijn van de gemeente Meierijstad.	Zie beantwoording op deelvraag 002

6. Wijzigingen Toekomstvisie

Naar aanleiding van de binnengekomen zienswijzen zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd in de Toekomstvisie Meierijstad 2040:

- Toevoegen van de Eerdse Bergen aan de opsomming van Groene Parels.
- Vervangend tekstvoorstel voor onderwerp water en bodem sturend:
“Het inrichtingsprincipe water en bodem sturend is leidend bij de locatiekeuze van nieuwe gebiedsontwikkelingen, conform landelijk en provinciaal beleid. Hiermee kijken we aan de voorkant welke locaties geschikt zijn voor welke ruimtelijke ontwikkelingen, waardoor we de leefbaarheid en de effectiviteit van de gebiedsinrichting vergroten naast dat we de impact op het klimaat verkleinen. Als hiervan wordt afgeweken, is dat altijd op basis van een zorgvuldige overweging, waarbij we de gevolgen van onze keuze niet afwentelen naar andere gebieden, partijen of toekomstige generaties.”
- Toevoeging tekstvoorstel voor het onderwerp bodem door de tekst in de Toekomstvisie over de landschappelijke kernkwaliteit aan te vullen met de **dikgedrukte** cursieve woorden: *Meierijstad ligt als onderdeel van het Groene Woud en het Van Gogh Nationaal Park in verschillende typen landschap met ondergrondse en bovengrondse kwaliteiten. Zo heeft zij een grote variatie aan landbouwgronden, bodemtypen, bossen, heide en de beekdalen van de Aa, Dommel en Leijgraaf.*
- Toevoegen van twee tekstvoorstellen die gaan over de centrumgebieden van de drie grote kernen:
“Sint-Oedenrode, Veghel-centrum en Schijndel vervullen de rol van hoofdkern, waar centrumvoorzieningen hun plek hebben voor dagelijkse basisbehoeften. De hoofdkernen voorzien in overeenkomend ondernemerschap en geven uitdrukking aan de lokale dynamiek.
En:
“Geleidelijke groei als ambitie voor een meerkernig Meierijstad betekent in het bijzonder voor de 3 hoofdkernen dat behoud van de vitaliteit voorop staat. Vitaliteit wordt bepaald door de aantrekkelijkheid van de centra voor bezoekers en inwoners, zoals door compactere centra waar publieksvoorzieningen geconcentreerd worden of door het toevoegen van meer woningen”.

Ook zijn er in de Toekomstvisie na herlezing enkele tekstuele en grammaticale zaken opgemerkt. Deze hebben ook geleid tot tekstuele wijzigingen zonder inhoudelijke impact in de ontwerp Toekomstvisie.